

NEREDIGIRAN IN NEAUTORIZIRAN MAGNETOGRAMSKI ZAPIS 3. dan dela ustavne komisije

Nadaljevanje Komisije za ustavna vprašanja
(29/11-1991)

Seja se je pričela ob 10.00 uri.

Predsednik dr. FRANCE BUČAR: Včeraj smo se ustavili pri 142. členu, če se prav spomnim. Potem gremo naprej, če ni pripomb. 143. člen. Gospa Lavtižarjeva.

DARJA LAVTIZAR: Mi smo včeraj imeli sejo Odbora za lokalno samoupravo. Ko sem jo sklicevala, sem mislila, da bo že ustavno besedilo o tem poglavju določeno oziroma usklajeno, pa ni bilo in mislim, da lahko tudi s pomočjo tega odbora prispevam oziroma predlagam neko formulacijo, za katero naš odbor meni, da bi bila primerna, ko bi jo vnesli v ustavno določbo. In sicer, razlogi so naslednji: odbor meni, da bi morala vendarle ustava bolj določno opredeliti to vmesno raven oziroma pojem širše lokalne skupnosti. Tudi razprave na terenu po posameznih občinah, ki se ga člani Odbora za lokalno samoupravo zadnje čase zelo intenzivno udeležujemo kažejo, da ljudje pravzaprav zahtevajo takšno opredelitev že v ustavo. Namreč bojijo se, da bi prišlo do situacije, ko bomo nenanodma imeli zelo veliko število majhnih občin brez pravih kompetenc. Res je, da si tudi praktično ne znajo predstavljati, kaj pomeni občina tipa lokalne samouprave v odnosu do sedanje občine tipa komunalnega sistema. Skratka, bojijo se, da bo med to majhno občino brez pravih kompetenc in drugih, recimo tudi finančnih sredstev počela in bojijo se, da bi med to občino in republiko ne bilo ničesar, torej, da bi se vse koncentriralo na republiški ravni in da bi potem morali za vsak dinar, če povem poenostavljeno, iti prositi v Ljubljano. Tudi iz tega vidika hočejo videti v ustavi bolj določno garancijo, da temu ne bo tako.

Mi smo si ogledovali tudi druge sisteme v Evropi in smo ugotovili, da se povsod v Evropi z zakonom ustanavljajo takšne vmesne lokalne stopnje, da torej nikjer v Evropi ni bilo prepuščeno stihiji ali zgolj volji posameznih občin, da se, ali pa da se ne ustanavljajo oziroma povezujejo v širšo lokalno skupnost.

Ko smo skrbno brali ta dosedanji 142. člen, smo v vsebinskem pogledu menili, da uvaja neko medobčinsko sodelovanje, neformalno medobčinsko sodelovanje, ki smo ga mi pravzaprav v Sloveniji že imeli in imeli smo celo formalnega, pa ni bilo pravih uspehov s tega vidika. Tako, da zaključim to zadevo: mi vztrajamo in predlagamo, kot matični odbor si domišljamo, da so te stvari skrbno proučili in pretehtali, da bi Ustavna komisija v predlog oziroma v delovno besedilo predloga nove ustave vključila naslednje besedilo: 'Z zakonom se uvedejo po predhodno ugotovljeni volji občin samoupravne lokalne skupnosti na širšem območju za urejanje in opravljanje lokalnih zadev, ki presegajo zmogljivosti občin.' Lahko bi tukaj naredili piko ali pa dostavimo še naprej 'in niso v pristojnosti države'. Namreč menili smo, da ta po predhodno ugotovljeni volji občin pravzaprav zagotavlja tisto samoupravno iniciativo, ki naj bi prišla s strani občin, to se pravi, da jim zakonodajalec ne bi že vnaprej

dodelil, v katero regijo oziroma v katero širšo lokalno skupnost se morajo povezati, da pa bi vendarle zakonodajalec na nek način ugotovil to voljo in potem tudi sprejel ustrezen zakon. Ne moremo si namreč misliti, da bi to povsem prepustili stihiji tudi z vidika organiziranja in upravljanja države. Menimo pa, da bi ta širša lokalna skupnost, uvedena na ta način z zakonom in po predhodni volji občin, lahko pomenila tudi neko osnovo, kamor bi se na nek način pripela tudi prva stopnja državne uprave. Ali bi bila to povsem prekrita zadeva, o tem ne govorimo. To je tudi stvar države, kako si bo ona zamislila to svojo organiziranost. Dejstvo pa je, da nikjer v Evropi ni enostopenjske lokalne samouprave, da je povsod najmanj dvostopenjska, ponekod je tristopenjska oziroma tri in vojska bolj točno rečeno in se pravi, da če poskušamo se približati temu tipu lokalne samouprave, ki v Evropi velja, bi bilo prav, da tudi mi v naši ustavi zagotovimo možnost za takšno dvonivojsko lokalno samoupravo. Mislim, da ravno to po predhodno ugotovljeni volji občin na tej ravni nadomesti poprej predhodno ugotovljeno voljo občanov na občinski ravni, kjer imamo referendum. S tem, da na prvi stopnji vprašamo ljudi na referendumu, na tej drugi stopnji pa povprašamo že oblikovane organe novo ustanovljenih občin in da se ti potem izrazijo, v kateri regiji oziroma v kateri širši lokalni skupnosti želijo biti. Moram povedati, da tudi iz teh konkretnih apelov, ki prihajajo na naš odbor, je videti, da bi takšna ustavna ureditev bila primerna tudi za tiste, ki že zdaj povedo, da nočejo biti v podravske regiji ali pa nočejo biti v dolenjski regiji, ampak hočejo imeti svojo regijo. Se pravi, da bi jim tudi takšna dikcija omogočila, da se po svoji volji organizirajo v to širšo lokalno samoupravno skupnost in da v bistvu dosežemo to, kar je tudi gospod predsednik dr. Bučar ves čas zastopal v tej Ustavni komisiji, da bi ta samoupravna iniciativa morala biti omogočena, da bi ji moralo biti omogočeno, da pride do izraza. Hvala.

Predsednik dr. FRANCE BUČAR: Če smem reagirati na to, kar ste povedali, to, kar ste povedali, jaz vidim tu noter že natančno napisano v 142. Če odmislimo, da gre za dve različni stvari. Eno je večstopenjska organizacija državne uprave: to je lahko eno, dvo ali trostopenjska. Jaz sem prepričan, v nekaterih zadevah bo kar enostopenjska in centralizirana, bo marsikje zelo smotrno

Predsednik dr. FRANCE BUČAR: zelo smotrno, recimo izda se pri kakšni davčni kontroli. Nekje bo potrebno ustanoviti okraj, administrativni okraj, nekje bo treba narediti še nižje izpostave, nekje pa samo za določene zadeve. To mislim, kakor jaz razumem, ljudje predvsem ne ločijo med, ker imajo pred očmi sedanjo komuno, ki je v bistvu državni organ in formalno tudi še organ lokalne samouprave. Ampak, če mi zagotovimo na eni strani upravljanje državnih zadev večstopenjsko, potem 'gro' te bojazni takoj avtomatično odpade, ker se potem lokalne zadeve reducirajo resnično samo na lokalne zadeve. Kako se pa lokalne zadeve urejajo, je pa njihova lastna zadeva. To je ena stvar.

Druga stvar, zakaj se jaz osebno protivim. Ustava naj vsebuje stvari in načela ter rešitve, ki so izrazito nesporne in trajne veljave. Vse, kar je prehodnega značaja, pustimo urejanju zakona. Če se mi zdaj tu zacementiramo z neko organizacijsko strukturo, ki je lahko izrazito prehodnega značaja, načela organizacije ali napredek v organizacijski teoriji ali pa praksi, do katere sicer prihaja zelo počasi, bo prinesla nove poglede, ampak, ali bomo zaradi tega ustavo spreminjali. To je boljše, da pustimo to fleksibilno, da mi ohranimo ta načela, za katera smo se sporazumeli, jaz moram tu še enkrat dati priznaje, če rečem čisto osebno, na to kar ste me vi spomnili, zlasti gospod Potrč, da je dejansko potrebno dopolniti ta člen s tem, da obezno prenesemo tudi pri nas državne pristojnosti na širše lokalne skupnosti. Smo ta načela v celoti izpopolnili tako, da omogoča doseganje vseh tistih ciljev, do katerih smo se pravzaprav..., izključno samo na, prvič, prostovoljni osnovi in drugič, pustimo stvar tako fleksibilno, da se ob spremembah, ker se lahko spreminjajo, ali demografski tokovi, naseljenost, koncepcije, da se premikajo te stvari. Zato po mojem mnenju res ne moremo te stvari zakovati v ustavo in jih pustimo, ko smo enkrat načela sprejeli, da se stvari fleksibilno odvijajo v skladu s potrebami. Jaz tu ne vidim kakšne vsebinske razlike med vami, gre izključno samo za to, da dosežemo potrebno fleksibilnost.

Prvi se je javil gospod Toplak, potem gospod Ribičič.

Dr. LUDVIK TOPLAK: Na opozorila bi rekel in na stališče Komisije za lokalno samoupravo, ki jih je prenesla gospa Beblerjeva, bi predlagal zelo konkretno, da se povrnemo k 137. členu in dodamo 'v skladu z zakonom'.

Predsednik dr. FRANCE BUČAR: Nikakor ne. To pomeni negacijo lokalne samouprave. (Najprej ne citirate pravi člen.)

Dr. LUDVIK TOPLAK: Prebivalci Slovenije uresničujejo lokalno samoupravo v občinah in drugih lokalnih skupnostih. Druge lokalne skupnosti, ampak mi vendarle moramo vedeti, kakšne so te lokalne skupnosti. Neki okviri glede lokalne samouprave morajo biti.

Predsednik dr. FRANCE BUČAR: To lahko naredimo, samo potem moramo črtati 9. člen: 'V sloveniji je zagotovljena lokalna samouprava', če mi z zakonom določimo, kaj morate vi delati s tako samoupravo, si lahko privoščite, samo to ni več samouprava.

Dr. LUDVIK TOPLAK: Potem pa manjka en člen. (Kateri, o čem?) Kjer bi vnesli to, kar je gospa Beblerjeva prej prezentirala. Mislim, da bi le bilo treba, potem pa dajmo v ustavo.

Predsednik dr. FRANCE BUČAR: Tisto, kar je gospa Beblerjeva povedala glede večstopenjske uprave, se pravi, je treba diferencirati. Kar se tiče državne uprave, bo itak zakon o državni upravi, ki ga moramo čimprej dobiti, bo moral te stvari jasno povedati in tudi odpreti možnosti, da se bo to spreminjalo, če se bodo spreminjali pogledi, nazori in potrebe, ker .... lokalne samouprave, je pa bistvo to, da jim država ne more predpisovati stvari, ker so to njihove lastne zadeve, v tem je stvar.

Gospod Ribičič ima besedo.

CIRIL RIBIČIČ: Jaz vem, gospod predsednik, da se trudite, da bi prišli do rešitve in tudi vem, da je treba ustvarjalno voditi sejo, ne samo pasivno, samo jaz tu predlagam, da pogledamo razmerje političnih sil glede tega vprašanja in da potem predlagate rešitev, izhod iz tega. Jaz bi rad navedel nekaj argumentov. Mi smo v SDP organizirali zdaj, v zadnjem času in to ne slučajno, ne iz centra navzdol, ampak pod pritiskom iz baze, nekaj resnih posvetov na to vprašanje. Gospod Peršak je bil na celodnevnem posvetu, ki je bil v Mostah in lahko pove, da je tam bilo zelo enotno mnenje, ne samo strankinih aktivistov, simpatizerjev itn., ampak tudi povabljenih strokovnjakov, da je treba preprečiti možnost centralizacije in da je treba omogočiti Sloveniji oziroma doseči, da bo Slovenija sestavljena iz regij, da se bodo v Sloveniji regije, tako kot mi govorimo, pokazale

Ciril Ribičič: To kar mi govorimo pokrajine resnično oblikovale. Mi imamo iz dveh delov Slovenije še posebno močan pritisk iz specifičnih razlogov. Iz obalnega dela in iz Štajerske, vendar pa imamo tudi iz drugih delov prepričanje, da je treba to narediti in to ne ta način, da bi tu nek poseben položaj dali ali samo tem regijam, ali tem mestom, ampak resnično omogočili oblikovanje pokrajin.

Naše orininaro stališče je, tisto stališče, pri katerem ne vztrajamo in ga ne moremo vsiliti drugim, je stališče, da bi ustava morala zagotoviti oblikovanje pokrajin v Sloveniji. Mi smo tukaj pripravljeni na kompromise in imamo pripravljene in predlgane kompromisne predloge in v naši stranki smo dosegli, čeprav s težavo, stališče, da se to kompromisno stališče lahko sprejme, ampak ne zaradi tega, ker bi se z njim strinjala, ampak zaradi tega, da prispevamo k dosegu sporazuma ob ustavi. Ker vemo, da smo pri drugih vprašanjih dosegli marsikaj glede stališč naše stranke.

Originalno stališče je, da naj ustava zagotovit obstoj in oblikovanje pokrajin v Sloveniji. Jaz tisto, kar je argumentacija, ki je sedaj posebej poudarjena v dosedanjih razpravah ne bi posebej ponavaljal. Sem že včeraj nekaj govoril o tem in so tudi drugi govorili. Mislim, da se ti argumenti dosti prekrivajo. mislim, da je ena stvar relativno nova, na katero se da opozoriti.

Pred časom sem bil v Italiji in tam govorijo o tem, da je možno da bodo ob naslednjih volitvah regionalne lige, ki se oblikujejo kot neke nove nestranske organizacije, da pride približno 10 ali 8% glasov na naslednjih volitvah. To so lige, ki delujejo proti vsem strankam, ki pravijo, da stranke niso sposobne izraziti regionalnih interesov. In se zato regionalne lige kot politične organizacije, ne strankarske, oblikujejo.

To pomeni, če bodo dobili na nacionalni ravni kakšnih 8%, da bodo v nekaterih regijah dobile po 20 in več procentov. Na tem se gradi nezaupanje do večstrankarskega sistema in večstrankarske demokracije, ki ni sposobna izraziti lokalnih, zlasti regionalnih interesov, ampak predvsem favorizira politike iz centra. Skratka, to ni problem, ki je specifičen problem Slovenije, ampak do njega prihaja v Italiji, kjer je regionalizem seveda zelo razvit in uveljavljen, pa kljub temu prihaja do tega.

Skratka, očitek političnim strankam Slovenije, ki je že sedaj zelo močen, zlasti ko gre za sestavo Družbenopolitičnega zbora, da tukaj ni zastopanih dve tretjini občin, da predstavljajo dve tretjini ljudi, ki imajo stalno bivališče v Ljubljani, ta očitek se bo še bolj okrepil, če ne bo v ustavi zagotovljeno to regionalno organiziranje.

Mi imamo zametek takšnih lig ali organizacij že v nekaterih delih Slovenije. Na Štajerskem, v Beli krajini. Do volitev bo prišlo do njihovega oblikovanja in oni bodo pač strankam opravičeno očitali, da ne znajo izražati regionalnih interesov in zahtevali, da pridejo v republiški parlament te stranke. Tu bo očitek zelo na mestu, če ustavna rešitev ne bo takšna, da bi zagotovila ali dala vsaj jasno možnost oblikovanja pokrajin v naši ureditvi.

Tisto kar mi ponujamo kot kompromis in mislim, da je to sprejemljivo tudi za tiste, ki imajo pomisleke zoper obvezo oblikovanja pokrajin je, da bi vključili v ta 142. člen določbo o tem, da se v zakonu določajo načela in pogoji oblikovanja

pokrajin, lahko tudi regij in njihove temeljne funkcije. S tem ne bi hoteli posegati v to, kar je vsebina sedanjega člena. To se pravi, to ni nadomestilo tega, kar je v tem zakonu. Se pravi, ta prostovoljnost in samostojnost odločanja o povezovanju v regije in to, da država prenese nanje določene zadeve, ki jih potem oni, ne vem če je najbolj izvirno, mogoče bi rekli samostojno, uresničujejo oziroma izvajajo. To bi lahko ostali.

Mi bi radi z zakonom dobili neko garancijo ali podlago za oblikovanje pokrajin. Včerajšnja diskusija je privedla do tega, da so nasprotniki regionalizma ali tega, da bi ustava jasno govorila in izrecno o regionalizmu včeraj navajali, da vsi menijo, da bo do oblikovanja regij prišlo. Ne bi nič drugega prosil kot to, da to skupno prepričanje, da se bodo regije ali pokrajine oblikovle, tudi zapišemo v ustavo.

Jaz osebno ne bi imel nič proti temu, da se reče, Slovenija ima pokrajine. Slovenijo sestavljajo pokrajine, čeprav je ta druga že malo bolj pogumnejša določba. Skratka, neka ugotovitev, da bo do tega prišlo. Pot, kako bo prišlo do tega je samostojno odločanje. In druga pot, ki ni s tem nič v nasprotju je, da bo zakon določil neka načela, pogoje, neke temelje za tako oblikovanje.

to je nek vmesni kompromis, ki ne izraža interesov naše stranke, tako kot sem na začetku razložil, ki pa pomeni, da se vendarle omenijo regije oziroma pokrajine v ustavi oziroma, da se z zakonom omogoči, da bo do njih tudi prišlo in da se onemogoči to, da bi ostala to mrtva črka na papirju.

Predsednik dr. France Bučar: Če smem neposredno reagirati na to. Še enkrat poudarja, pri čemer smo včeraj končali. Vsebinsko se vsi strinjamo, gre izključno za vprašanje ali to z zakonom obvezno, ker je v nasprotju z načelom 9. člena ali prostovoljno. Samo to je razlika. Če se bojite, bi predlagal to možnost, če se bojite, da ne bi prišli skupaj. DA bi dali posebej notri, da bi omenili pokrajine. Občine se samostojno odločajo o..... širše samoupravne lokalne skupnosti, vključno s pokrajinami. To pa lahko rečemo. To bi šlo. To smo še zmeraj ohranili temeljno načelo. Zmeraj je ohranjeno načelo prostovoljnosti. Da jih notri posebej omenimo.

Andrej Magajna: Dejansko ta poizkus, da bi v enem členu uredili zadeve samouprave in državen uprave, ne bo rešljiv. MI imamo 118. člen, ki jasno pravi: Organizacija uprave in njene pristojnosti in način imenovanja njenih funkcionarjev ureja zakon. Torej državna uprava bo verejtno decentralizirana, dekoncentrirana. Sedaj pa poglavje o samoupravi predpisati z zakonom ne moremo. Potem ne bomo imeli več samouprave. Če se bosta v praksi ta dva pogoja pokrivala, ta dvotirnost, ne vemo. Zato sem za čisto varianto: poglavje o lokalni samoupravi ne mešamo z zakonom in se strinjam s tem, da pokrajine ali druge.

Darja Lavtižar Bebler: Ko smo mi predlagali tisto formulacijo za katero vidim, da ni navdušenja nad njo, smo imeli pred očmi tri cilje. Prvi je, da se v ustavo uvede garancija o vmesni stopnji lokalne smaouprave. Drugi je, da ta predhodno ugotovljena volja občin zagotavlja možnost uveljavitve volje konkretnih občin. Tretjič. Zakonska ureditev garantira vsam minimalno enotnost ali pa nujno potrebno enotnost glede tega vmesenga člena lokalne samouprave.

Mi se moramo zavedati, da gremo v nek nov proces in da je najbrž z vidika racionalne organizacije države verjetno

nesmiselno, da bi to dejansko prepustili takšni stihiji. Drugod so to tradicijo lokalne samouprave živelci sto let in več in so se nekatere stvari skozi to obdobje pač ustalile na tej ravni kakršna je. Mislim, da nas zakon tu ne bi smel motiti. Rekla sem že prej, da so v vseh deželah Evrope ravno ti vmesni nivoji lokalne samouprave ustanovljeni na podlagi zakona.

Seveda je vprašanje, koliko je zakon fleksibilen in kakšne kriterije določa. Lahko je zelo liberalen zakona. Vendarle zato, da dosežeš neko enostnost, moraš imeti preglednost na tem področju. Jaz ne bom vztrajala na tem, da bi se zakon dobesedno notri vnesel, če smatrate da bi bilo to v nasprotju z lokalno samoupravo. Samo ljudje zahtevajo, da je v ustavi zapisan ta vmesni člen. Ne samo, da jim je omogočeno, kar pomeni ja ali ne, ampak da že sedaj vedo, ker ljudje to hočejo imeti. Zelo preprosta zadeva.

Predsednik dr. France Bučar: To jim sedaj omogočamo. Da se izključi vsak dvom o tem ali pristajamo na pokrajine ali ne. Jih lahko posebej notri omenjamo. Drugače, če smem replicirati na sklicevanje na ureditev drugod. Zlasti v Franciji in Nemčiji imamo državno administracijo urejeno in je nanje privezano izvajanje lokalne samouprave. To je bistvena razlika, pri nas pa izvajamo to ločite. (Bebler: Zato ker je zgodovinski proces potekal) Zlasti Francozi so dali vzorec, potem so ga kopirali Nemci.

Darja Lavtižar Bebler: Jaz še to sprašujem. Vi ste se nekako zedinili za izraz pokrajina. Ali smo se ta hip pravilno odločili da je to ravno pokrajina. (Anderlič: Boljše kot regija

Predsednik dr. France Bučar: Regija ne more, to je ogabno, pardon, to je grozno.

Ivan Bizjak: Jaz sem hotel ravno v zvezi s tem diskutirati. Tu se govori o regijah ali pokrajinah in v tem terminološkem smislu se mi resno vprašanje postavlja, ali lahko območju s 50.000 prebivalci ali mogoče manj, rečemo pokrajina, regija ali ne vem kaj. Mislim, da je to vprašaljivo. Zato bi na nivoju ustave ostal pri pojmu širša lokalna skupnosti. Kakorkoli se bo temu reklo. Če ne bi morali bolj natančno opredeliti, ker čemurkoli reči pokrajina v smislu v katerem to besedo običajno uporabljamo, se mi zdi neumestno. Regija pa še toliko bolj. Ker regije, sedaj jih uporabljamo v planskem smislu, 10 ali 12 na celo Slovenijo. Tudi taka območja si je težko predstavljati uporabo besede regija za tako enoto.

Kar zadeva ta problem ne vidim nič kaj hujšega, če stoji širša samoupravna lokalna skupnost. Kako drugače to opredeliti. Po mojem nič ne rešimo, če damo samo besedo pokrajina notri.

Predsednik dr. France Bučar: Rešimo vsebinsko nič. Se strinja. Gre samo zato, ker nekateri imate da bi bila to ..... možnost.

Tone Anderlič: Na tem mestu je treba postaviti vprašanje kaj prazaprav šteje pri opredeljevanju pri tem vprašanju. Imamo nesporno opredeljeno voljo državljanov te republike, ki živijo v različnih koncih. To je prvo.

Drugo. Pozitivne izkušnje vendarle govorijo o tem iz drugih držav, da vmesni nivo, zakonsko opredljen je vsekakor potreben. Tudi mi ugotavljamo, da bo prišlo do tega. Tretji argument govori o tem, da stroka, teorija in vse tisto kar je v Odboru za lokalno samoupravo že zbrano in poznam ljudi, ki delajo

celo leto na tem in tudi dokumentov je veliko na to temo, celo osnutek zakona oziroma teze na zakon. Imamo tri močne argumente nasproti politični volji dela tega parlamenta oziroma te ustavne komisije, ki zagovarja nekaj drugega. Po tem, kar smo mi v tem letu ko se ukvarjamo z ustavo vendarle skoraj ob vsaki fazi izrecno govorili na široko o tem vprašanju.

Konce koncev imamo tudi lastne izkušnje v Sloveniji, Okraji, potem so bile neke druge te regije oziroma kako se sedaj imenujejo. Zadnja izkušnja je z volilnimi enotami in je praktično to vse skupaj neko odpravljanje vprašanja na enkrat kasneje, ker to bomo morali urediti in jaz bi predlagal, ker mi, to je poznano, smo izraziti zagovorniki regionalizma, ampak pristajamo na pojem pokrajina, okraj ali karkoli drugega za kar bi se tu dogovorili.

Nam bi bilo sprejemljivo, da rečemo recimo Slovenija ima pokrajine ali okraje, ali regije ali je nekako tako urejena in pa seveda v nadaljevanju teksta, tako kot je sedaj zapišan ali kako izboljššan. Resnično ne vidim, da je to, mogoče je potem treba popraviti naslov širše samoupravne lokalne skupnosti. Če je ta nivo samoupravnega organiziranja neko nasprotje ali napoti k urejanju nekaterih, tudi državnih zadev, da tudi to spremenimo, ampak brez deklariranega pojma mislim, da ne bi šlo. Nekje moramo zagotovo zapisati, da zakon ureja okvirne, načela, prostornosti in podobne zadeve tega nivoja družbenega organiziranja. Drugače vsesкупaj ne vem zakaj delamo. Zakon bo moral določiti nekatere stvari, tudi če za občine ureja, kar najbrž bo, potem bo tudi za ta nivo. Mislim da bi s tem zadovoljili tako zahteve kot tudi seveda zahteve za to, da se to institucionalizira kot tudi želje tistih, ki mislijo, da je izključno po samoupravni poti to treba urediti.

Še enkrat. Nikakor si ne predstavljamo, da bi to pomenilo, če bi zapisali, kakršnokoli prisilo, kakršnokoli nasilno urejanje teh zadev, ampak sistematizacijo vprašanja te volje v neko pametno ureditev.

Predsednik dr. France Bučar: Gospod Anderlič, moram vam to povedati. Čudim se, da imate vi, pardon, pa ne me razumei da komu dajem lekcije. Samo svoje začudenje, vi ste član Liberalno demokratske stranke in ste s svojim izvajanjem izpričal popolno nezaupanje v demokracijo ljudi. Kakor da ljudje niso sposobni artikulirati svojih interesov in da niso pripravljeni te interese zasledovati. Še enkrat vam povem, absolutno nihče ni proti regijam, kar jih je tu (Anderlič: Potem jih pa zapišimo) Dajmo tistim ljudem, ki so zainteresirani, pravico da o tem sami odločajo. To je vsa razlika med nami.

Če vam smem za ohladitev temperature malo folklorno povedati eno zgodbico. Ko sem bil še kot "ler poba" tam na zakonodaji, so se v Beogradu spomnili, da moramo imeti oblasti in sicer: postojnsko, ljubljansko, celjsko, mariborsko. In seveda republiško slovensko vodstvo je bilo odločno proti. Dobili smo navodilo, direktivo, da moramo napisati temeljito argumentacijo zakaj smo proti.

Ko je Karedelj izvedel, da so naši proti in je dal

Predsedujoči dr. FRANCE BUČAR, nad.: Mislim, da bi bilo treba samo še piko na i narediti, pa bi bila naša argumentacija končana, takrat pa zazvoni telefon, takoj narediti utemeljitev za oblasti. Seveda meni se kot zelencu vendarle zdi malo prehuda, kako to. Sedaj sem se ves čas trudil, da bi vse argumente proti oblasti, sedaj pa je treba kar naenkrat narediti vse za. Potem me pa en star uradnik, ki je bil od Franca Jožefa do partizanov in je vse že skozi dal, me silno debelo pogleda in pravi, ja zakaj pa misliš, da te imajo tukaj, da bi ti govoril kaj je treba, to naredi kar so ti ukazali. Ker to je zakon! (Smeh.)

Gospod .....: Zakon ne samo to.

Predsedujoči dr. FRANCE BUČAR: Bistvo zakon je represija, da omejuje svobodo. Sedaj, če mi pravimo, da imate pravico, sami se organizirajte kakor veste in znate, mi tukaj gor smo pa silno pametni in vam bomo pri tem pomagali, nudili vso potrebno pomoč, mislim, da je to dovolj. To ni bil diskusijski primer, bil je samo vložek v razpravo.

Gospod .....: Spoštujem anekdote, ampak vendarle je vprašanje kdo sedaj - ker moramo odgovoriti na to - pri tem se sedaj postavlja vprašanje kdo pravzaprav noče videti stvari take kot so.

Predsedujoči dr. FRANCE BUČAR: Ja pa kdo jih ne vidi človek božji, saj jih vendarle vidimo. Vi sami pravite, da so to celo zametki tega, govorite celo o tem. Zato se bojite, da to ne bo ratalo, če jim damo svobodo.

Gospod .....: Saj jaz ne izključujem svobode, vse to kar že piše noter, da se občine samostojno odločajo za širše samoupravne lokalne skupnosti in tako naprej, za urejanje in upravljanje lokalnih zadev širšega pomena. Torej, če pa oni nekaj urejajo, če nekaj soorganizirajo, morajo pa imeti tudi pravno formalne okvišnje in možnosti, da to naredijo. Zato je treba tukaj še nekaj dodat in pogledjte, nam se ni treba izmišljati nobenih novih imen, obči pojem pa je treba določiti, ali je to regija ali pokrajina ali ne vem kaj. Ampak mi imamo že od kranjske do ne vem katere zadeve na Slovenskem že toliko izkušenj in tudi danes se ve, da bodo Dolenjci recimo južni, ko bo (mislim mi Dolenjci bomo), ker vsaka država ima nek svoj jug, ti bodo še vedno Dolenjci in Belokranjci bodo še vedno Belokranjci in bo to še vedno neka Bela krajina ali bo okraj, ali regija ali pokrajina, jaz ne vem kaj bo. Tukaj ni kakšnega odkrivanja tople vode, ampak možnost zagotovilo - je rekel prej gospod Ribičič, za to, da se te stvari uredijo in to ni antiliberalno. Če ti imaš možnost, da neke stvari resnično urediš tako kot pač si sam želiš v okviru nekem, ki velja tudi za druge, ne samo za tebe v urejanju odnosov. V tem je ves problem.

Predsedujoči dr. FRANCE BUČAR: V Holandiji imajo tako ... prizvok ne za jug, ampak za sever.

Gospod ..... : To je zelo relativno.

dr. CIRIL RIBIČIČ: Se opravičujem ampak očitno sem bil preveč previden v formuliranju svojega predloga. Ampak jaz sem predsedniku predlagal, da tako kot pri drugih členih pusti, da vsakdo pove svoje mnenje in potem oceni razmerje sil in da potem predlaga odločitev ne pa reagira tako, kot da je on avtor nekega člena in da je polemika med njim kot avtorjem in ostalimi. Tisto, kar je pa bolj prijazno, kar sem hotel dodat, je pa to, da se mi zdi, da to razmišljanje, da bi se pokrajina omenila v tekstu, ne zadovolji v celoti, ampak gre v tej smeri naših pripombi in se nam zdi, da je v tej smeri razmišljat smiselno in če bi bila pokrajina tukaj izrecno omejena, mi mislimo tukaj, da je to bližje našemu predlogu, kot pa tisto, kar je bila dosedanja formulacija.

Predsedujoči dr. FRANCE BUČAR: Torej sedaj imam pa jaz repliko na vas, na tebe konkretno. Poslušaj prej si rekel, da je treba aktivno voditi sejo, ne samo pasivno, kot policaj, kakor se oglasim je pa spet narobe. Besedo ima gospod Potrč.

MIRAN POTRČ: Jaz upam, da bo tudi kaj narobe, ker sem se jaz oblasil. Kljub vsemu bi predlagal, da mi dve minuti dovolite, da še jaz povem način mojega razumevanja teh problemov, ki prihajajo iz terena v zvezi z vprašanjem pokrajin.

Razumem, da gre predvsem za tri vprašanja okoli katerih je neka negotovost. Prvo vprašanje je ali bo res zelo enostavno prišlo do prenosa državnih pristojnosti na širše oblike. Ljudje sprejemajo to, da bi naj princip bil povezovanje določenih pristojnosti, ki jih ima izvirno lokalna samouprava, seveda hočejo pa še kaj več in imajo strah ali bo to res prenešeno ali ne. Zato je seveda nekaj želj po tem, da bi se neke minimalne garancije pristojnosti širših skupnosti, za katere bi država morala reči vsaj to bomo pa prenesli, če bodo oblikovane v ustavi. Tu so že napisane, mnogi teoretiki tudi govorijo, da so stvari jasne, če do tega pride, kaj ta vsebina je in bi radi nek minimum imeli zapisan. Druga stvar o kateri govorijo, je to, da sicer načelno so za prostovoljnost. Načelno tudi verjamejo, da kompletna ustavna sedanja komisija, bodoča vsa Slovenska politika takšna in druga ve in verjame, da je neko povezovanje koristno in da najbrž ne bo mogoče uresničevati politike na način, da bi bilo vse centralizarno in da ne bi lokalna samouprava ničesar imela. Hkrati se pa bojijo še nečesa. Da bi po načelu divide-dimpera, bilo nekaj želje na vrhu v oblasti, da prigovrnjajo, da se naj določeno povezovanje ne oparavlja. In da bi tisti, ki želijo to povezovanje imeli kar nekaj težav, da bi to povezovanje lahko realizirali.

MIRAN POTRO, nad.: Recimo, ne povezujete se s tem, ker bo zato za vas slabo, bodite rajše z drugimi. Ne povezujete se v ta krog, saj je boljše nič, ker bomo že mi v republiki za vas boljše poskrbali, če ne boste nikakor povezani. Zato bi radi imeli neko garancijo, da je osnovni princip samostojna odločitev, ali pa da se ta občina le postavi v položaj, da se bo za neko povezovanje morala odločiti. To je bila ta zahteva, ki je bila dana. Pravi, naj se poveže, govorim za moj Štajerski konec, naj se Ptuj poveže z Mariborom ali pa ne, ali pa naj bo Maribor sam središče regije, če hoče, z Ormožom in Ljutomerom ali pa kamor mu paše. Ampak nekam se mora povezati. Ne pa to, da bi rekel, jaz pa nikakor ne. Sedaj mi nekaterim dopovedujemo, da bodo lahko razmerja popolnoma drugačna, ker naenkrat bo Ptuj ne več Ptuj, ampak bo pet ptujskih občin in bo vprašanje ali bo sedaj prvi problem povezati se s Ptujem ali povezati se širše. Ker potem bo tisti domači postal najbližji, najbolj nevaren, tisti malo višji mogoče že ne več tako. To so recimo ti strahovi, ki v tem delu obstojajo in zato neka želja takšnega ustavnega zakona, ki pomeni ali imamo pokrajine ali jih bomo imeli, nekaj se je treba povezovati, ne pa da mi z vrha predpišemo kakšne so. Toliko smo jih uspeli vse, ker smo imeli razgovore, ne bom rekel prepričal, da sedaj predpisovanje z vrha, pa naj imamo Štajersko, Sorenjsko, Dolenjsko in tako naprej, to nima nobenega smisla, ker se bomo skregali vsi med seboj in nihče ne bo imel prav. Tretji problem, ki ga najbolj čutijo pa je vprašanje ali bodo ali ne lahko imeli iz teh širših oblik kakšno možnost vpliva na izvajanje državnih pristojnosti, ampak ne samo tistih, ki bodo na njih prenešene, tudi tistih, ki bodo sicer ostale v državni pristojnosti. In imeli za to, da bi nek vpliv imeli različni. Včasih je to samo informacija, včasih samo dogovor državnega organa predno sprejme odločitev, da pač mora 15 ali 50 enot, kot jih bo, poklicat in dobiti neko mnenje. Včasih pa tudi tako, da tisti uradnik, ki bo sicer v imenu države zakon izvajal na - da rečem decentralizirano izvajal zgoraj - da ima nekoga, neko obliko, nek svet, ki vpraša poslušajte, kakšen pa bo način izvajanja politike, vplival konkretno na to področje. Tudi zakon se da izvajati na - to ni upravni postopek, ki je logičen - za neke predpise, ki so npr. okolje, urbanizem in še ne vem kaj, je tudi politika vmes, tudi pri izvajanju. To so ti trije osnovni problemi.

Predsedujoči dr. FRANCE BUČAR: Za te zadnje upam, da ste jim povedali, kakšne velike možnosti imajo. Da imajo državni svet, kjer bodo lahko - imajo 22 predstavnikov, zakon bo .....

MIRAN POTRO: Mojim gospod predsednik, smo vse to povedali, pa moram reči, da zelo zadovoljni s tem niso, ampak jaz razmišljam ali je izhajajoč iz tega vsaj deloma preko ustavnega teksta mogoče probleme bližje precidirati. Jaz bi prvi stavek takšen kot je več ali manj pustil. Ker sprejemam, da naj bo princip samostojnost v povezovanju. Bom šel najprej iz svojega predloga, ker tisti, ki ga vi predlagate je možen, ampak malo manj. Potem bi razmišljal ali je le mogoče reči, da se z zakonom določijo vsaj načela za povezovanje občin v pokrajine in druge

širše samoupravne lokacije in skupnosti. Kaj si s tem zagotoviš. Prvič ne bi rekel, da jih zakon uvede, ker če bi jih zakon uvajal, potem so skraj dol postavljene. Poudaril bi še enkrat, da gre za samostojno odločanje o povezovanju. Rekel bi pa, da preko teh načel, da pač to širše območje mora imeti nek center. Da mora imeti toliko in toliko števila prebivalcev, da mora imeti neke komunikacije, ki se stekajo skupaj. Da pa mora imeti tudi neko temeljno gospodarsko moč, ne zato, da bi ta pokrajina gospodarsko dihala, ampak zato, ker je to pač pogoj, da se lahko tu določene stvari urejajo in da bi ta nekatera načela potem tista bila, ki bi le vsaki občini ali jih bo sedaj 250 ali pa 50, dala v razmislek, da ko se povezuje ena, dve, tri skupaj, se mora povezat takrat, ko bodo ta načela izpolnjena. Če teh načel ne bo, potem je to lahko samo njegova lepa želja, ampak s tistimi se povezat samostojno ne bo mogel. To je ena moja ideja. Druga ideja pa je, da - da bi bil to mogoče ta drugi stavek, ki bi bil vmesen - bi tukaj uvedli z imenom pokrajine, rekli pa tudi in druge širše samoupravne lokalne skupnosti, ker jaz še vedno mislim, da najbrž bo treba odpreti možnost, da ni treba, da bodo to samo pokrajine. Da se bo tudi na ravni krajev, občin - mislim sedanjih občin - izavi novim - neke stvari skupno urejale.

Predsedujoči dr. FRANCE BUČAR: Pa tudi bodočih. Recimo primer Rogaške Slatine. Mesto ima že kritiko, ker so egoisti, ker se hočejo sami, so povezani in se bodo gotovo morali v neko skupnost vključiti, ali pa Ptuj ravno tako. To so primestne občine, ki imajo nekaj skupnega.

MIRAN POTRČ: Druga ideja, ki je izpeljana iz tistih mojih uvodnih - malo predolgih besed - je pa ta. Če bi bilo mogoče pa sedanji drugi stavek, ki bi bil potem tretji, dopolniti v tem smislu: v sporazumu z njim bi prenesla država nanje določene zadeve v državne pristojnosti v njihovo izvirno pristojnost. To tukaj piše in se strinjam. To seveda podrazumeva tudi zakon, ker drugače ne more biti. To je jasno in ga ni treba pisat, ampak, če bi se dalo tukaj dodati: in določi ali pa dogovori ali pa kakor koli njihov vpliv (to se pravi teh širših skupnosti) na sprejemanje in izvrševanje določenih zadev iz državne pristojnosti. Kar bi pomenilo, del jih bo prenesel v njihovo izvirno, hkrati pa bo neka oblika tega vpliva tudi zagotovljena v tem sporazumu med državo in temi širšimi samoupravnimi skupnostmi. Gospod predsednik, samo še en stavek, "in določi" (morda bi bil lahko namesto tega določi tudi kakšen drug izraz, ki se ga sedaj ne spomnim) doda oz. nadaljuje tekst, "njihov vpliv na sprejemanje in izvrševanje določenih zadev iz državne pristojnosti". Hvala.

Predsednik dr. FRANCE BUČAR: Zdajle vidim, čakajte. V sporazumu z njo prenese država nanje določene zadeve iz državne pristojnosti njihovo izvirno pristojnost in določi njihov (bere) (vmes drugi...: "in izvrševanje")... sprejemanje in izvrševanje (Drugi: določenih zadev), teh zadev najbrž. (Drugi: Ne ne. določenih zadev. Za dve stvari gre.). A to je pa nekaj drugega zdajle.

MIRAN POTRČ (Navključen): Ne. Ampak v prvem delu je država del svojih pristojnosti na njih prenesla, v drugem delu pa v tiste pristojnosti, ki jasno obstajajo v državi pa ...opravljajo ... nek dogovor medsebojnega vpliva teh pokrajin na izvrševanje....

Predsednik dr. FRANCE BUČAR: S tem se jaz strinjam vsebinsko, samo to smo mi že drugod povedali. (Drugi: Ne.) Ja, ja. Samo iščem, moment. Ja tukaj k 139. (Bere.) Po predhodnem soglasju občine ali širše samoupravne skupnosti lahko država z zakonom prenese na občino ali širšo samoupravno lokalno skupnost opravljanje posameznih nalog iz državne pristojnosti, če za to zagotovi tudi sredstva. To lahko. Tam popolnino s tem "in določiti".

MIRAN POTRČ: Torej, če se dopolni tudi gor, nimam nobenih pomislekov. Mislim, kjerkoli se dopolni, nimam nobenih pomislekov. Mislim pa, da ne gre za isto stvar. Pazite, tole, kar ste vi rekli je en del, jaz mislim, da to pa je potem dopolnitev.

Predsednik dr. FRANCE BUČAR: Ne ne. Se čisto razumeva. Pri 142. členu gre prenos pristojnosti države (Nekdo nekaj pripombni - se ne razume.), tu nima država ničesar govoriti. Pri 139. členu pa pravimo, ... pa na širše lokalne skupnosti pa prenese v soglasju z njimi opravljanje posameznih nalog iz državne pristojnosti, kjer postaja občina ali pa karkoli že, pokrajina pravzaprav detaširani organ državne uprave za te zadeve. Če so za to tudi sredstva potem lahko rečemo, pri tem lahko določiti, (Vmes pripombe - se ne razume.) seveda, absolutno. Oziroma ali pa še tole, pogledajte, ko imamo v 143. členu drugi stavek (bere): "V zadevah, ki jih je na organe lokalne skupnosti prenesla država, opravljajo državni organi tudi nadzor glede primernosti in strokovnosti njihovega dela." (Potrč: To je spet drugo.) Ne ne. To je isto. Jaz imam tu samo pripombo, da to spada pravzaprav gor v 139. člen in ne v 143.

MIRAN POTRČ: Samo da pojasnim. Sprejemam, da se, če je ideja sprejeta, poskuša lepše formulirati, kar sem jaz na hitro formuliral in sprejemam tudi da je lahko vsebina 142. ali 139. člena. To me ne moti. Mislim pa, da bi moral biti neke vrste dodatek, ker tu gre le za naslednjo stvar. Ideja je enostavno ta. Jasno je, če bo, da rečem občinski uradnik v imenu države dela izvajal....

Predsednik dr. FRANCE BUČAR: Ne, ne. Se strinjam v celoti. Se v celoti strinjam, samo pravim, zdaj gre pa za čisto redakcijsko, ali to damo v 139. člen in rečemo, kaj vem, no

prosim ja. Dajmo še prediskutirati. Gre za dve različici. Ja, čakajte, najprej ima Zabukovec besedo.

ZDRAVKO ZABUKOVEC: Tudi meni tale 142. člen daje eno ugotovitev in dve vprašanji. Prvi stavek: "Občine se samostojno odločajo o povezovanju v širše samoupravne lokalne skupnosti za urejanje opravljanja lokalnih zadev širšega pomena." Recimo, da je ta sprejemljiv s to samostojnostjo, torej fakultativnostjo. V drugem stavku imam pa obe vprašanji in sicer: "V sporazumu z njimi prenese država"... Tukaj ima prvo vprašanje. Sporazum predpostavlja prosto voljo obeh strani. "Prenese država" kaže pa na obligatornost prenosa. In drugo vprašanje "določene zadeve", torej se postavi vprašanje katere zadeve in koliko teh določenih zadev? Zato mi nekaj manjka. Če smo se odločili, da bi v to varianto šli, bi vendarle morali imeti neka načela ali pogoje, ko je država dolžna prenesti in kaj in koliko. Za to gre. Ne za to, da bi s tem zakonom onemajevali samostojnost pri samoupravnem oblikovanju tega organiziranja ampak da bi naročili, kaj, ko so izpolnjeni določeni pogoji, ko se vendar pokate organizacijska volja in sposobnost določenih občin, da skupaj to rešujejo. Zato sem še včeraj predlagal en kratek dodaten stavek in ga danes ponavilam rahlo spremenjenega. Mogoče bi takole rekli, da bi ta člen pustili kot je, dodali pa še en stavčič: "Načela in pogoje za prenos pristojnosti ureja zakon." Torej za prenos pristojnosti, ko država mora prenesti oziroma, ker potem ta sporazum resnično tudi realizira o prenosu pristojnosti. (Vmes predsednik: Načela, in?) Načela in pogoje - tukaj še lahko malo diskutiramo, ali samo načela ali načela in pogoje, ali pa načela in merila za prenos pristojnosti. Nekaj takega. Ali pa pogoje in merila za prenos pristojnosti ureja zakon. Hvala.

Predsednik dr. FRANCE BUČAR: Dobro. Gospod Zagcžen ima besedo.

FRANC ZAGCŽEN: Poslušal sem razpravo gospoda Potrča in tole, kar je predlagal, namreč: "in določi njihov vpliv na sprejemanje in izvrševanje določenih zadev državne pristojnosti". Saj je bilo, mislim, že toliko o tem govorenega, da bo ravno Državni svet tisti preko katerega bodo lahko regije vplivale na sprejemanje in urejanje zadev iz državne pristojnosti. Namreč v tem, da bi poleg tega Državnega sveta še še nek drug zbor, to bi pomenilo potem, ne drug način še

vpliva regij na odločanje o državnih zadevah, potem jemlje čisto drug odnos vzpostavlja državni zbor, državni svet in sedaj še posebne pristojnosti takih širših samoupravnih skupnosti. Tako da mislim, da je to nesprejemljivo po mojem, se pa morda da kaj takega narediti, ne vem sedaj tudi pogoje, ampak neka načela, da se z zakonom uredijo neka načela, ki veljajo za take širše samoupravne lokalne skupnosti in prenos pristojnosti tako kot je ravnokar g. Zabukovec predlagal. Pri pogojih se bojim, da gre lahko spet na omejitvene učinke zakona in temu bi se najbrž morali izogniti. Hvala lepa.

TONE FERŠAK: Glede na to, da je bilo več stvari že v obtoku, do nekaterih se opredeli. Prvo je bilo rečeno, da bi se nekako v prvi stavek tega 142. člena nekako kot ena od možnih vnesla beseda pokrajine. Moram reči, da sem za to, da se vnese ali v tej obliki kot je bilo rečeno pokrajine in drugi ali kakorkoli širše zakaj, zaradi tega, ker se mi zdi, da sem tudi prepričan, da bo do tega prišlo in se mi zdi, da je dobro, da imamo orientacijsko besedo. In ta je tudi primerljiva, moram reči, pa še slovenska je, primerljiva je z nekaterimi drugimi tujimi itn., to je ta predlog. Kako se bodo imenovala in kakšna imena si bodo dajale, to je sedaj drugo vprašanje, ena se bo imenovala pač Južna Dolenjska, druga pa se bo Podravska ali kakorkoli, to je vseeno, ampak se mi zdi, da je iz tega vidika dobro, da je nek orientacijski naziv, ampak to je čisto terminološki problem, drugače bomo imeli, nekje bo regija, nekje bo dežela, nekje bo pokrajina, vem da je vseeno ampak vendarle.

Druga stvar o kateri se mi zdi, da je vendarle treba nekaj reči. Poglejte, drugi del 142. člena, drugi stavek v principu že razume, da rešuje ta problem o katerem mnogi govorijo,

kajti kakor sem proti temu, da bi mi z zakonom ukazali kako natančno je in kdaj se morajo regije ustanoviti, pa mislim, da ta drugi stavek govori o tem kako se bo regija tudi zakonsko konstituirala, kajti s tem, ko bo država v sporazumu s tistimi, ki so se na samoupravni način dogovorili za združitev v neko pokrajino, z njimi dogovorila in bo v sporazumu prenesla na njih določene pristojnosti, to bo v bistvu konstitutivni akt zakonski, da tako rečem, akt o formiranju te pokrajine. Skozi ta zakon ali kakorkoli se bo to imenovalo, odlok ali ne vem kaj bo, bo ta pokrajina dobila svoj pravni status. Mislim, da je to v tem stavku notri že napisano. Z ustavo pa so v principu te že uvedene, pa če pogledate, pa tudi ta že večkrat omenjeni drugi odstavek 139. a člena in tega se vidi, da ta ustava na to preprosto računa, da bodo. Sedaj pa zakaj sem sedaj eden tistih, ki se nekako upirajo tem formulacijam, da bi z zakonom itn., vse te stvari determinirali, zato se strinjam, da so bile mnoge dežele in to ustanovljene z zakonom itn., v tujem svetu, ampak nastale pa so več ali manj vse po neki organski poti in je zakon sankcioniral obstoječe stanje. Je pravzaprav naredil tisto kar mi govorimo v drugem odstavku 142. člena, na podlagi nekega obstoječega stanja, že ugotovljenega, Bavarska ni nastala z nemško ustavo, ampak je nastala z nevemkoliko 100-letno zgodovino ali pa Koroška itn.. Zato se mi zdi, da je treba na nek način pustiti možnost in čas, da se formirajo in jih potem s tem II. delom tega 142. člena ugotoviti in jih konstituirati. Hvala.

Predsednik DR. BUCAR: Smem narediti sintezo do česa smo se mogoče že sporazumeli. Sporazumeli smo se v tem, da se doda širše samoupravne lokalne skupnosti in tudi izrecno navede pokrajina in jaz bi se tudi osebno strinjal s tem predlogom, ki ga

je g. Zabukovec dal, da se doda na koncu še en nov stavek, načela in pogoji za prenos pristojnosti, ki ureja zakon. To se vse sklada s koncepcijo osnovno, to bi tudi šlo, potem se strinjam s tistim, kar je g. Potrč predlagal, da se še posebej precizira pristojnosti države glede načina izvrševanja zadev, ki jih država preneša samo v izvrševanje in pa izjemno pristojnosti. Mi smo se sporazumeli, da gre to lahko ali kot dopolnilo k 139. členu

Predsednik dr. FRANCE BUČAR (nadaljevanje): smo se sporazumeli, da je to lahko ali kot dopolnilo k 139. členu, kamor paše. Ali lahko smatram, da bi to lahko bilo sprejemljivo? (Nekdo vmes: Gospod Toplak je zdajle, oprostite no. Gospod Toplak že čaka.)

TONE PERŠAK: ...iz tega zadnjega vidim v bistvu, moram reči v principu (Vmes predsednik: Kaj je zdaj zadnje, kje je zadnje?) to, ... gospoda Potrča. Jaz tukaj vidim neko mešanje dveh principov.

Predsednik dr. FRANCE BUČAR: Ne čakajte to je predvsem druga zadeva. Nim z lokalno samoupravo nič skupnega, samo s to razliko, da po sporazumu z državo nek lokalni organ za državo proti plačilu in pod njenim nadzorom opravlja tudi nekater zadeve državnega značaja.

TONE PERŠAK: Gospod Potrč predlaga nekaj drugega. Gospod Potrč predlaga obliko vplivanja ... lokalno..

Predsednik dr. FRANCE BUČAR: Čakajte, saj ni treba razlagati. Ker ga imamo tukajle, naj kar on pove. Gospod Potrč, vas smem vprašati, če je moja razlaga pravilna od tistega, kar ste hoteli povedati.

MIRAN POTRČ: Mislim, da je, je pa še en majhen dodatek k temu. Gre za to, da naj bi se zagotovil vpliv različnih nivojev lokalnih skupnosti, temeljnih, srednjih širših, pokrajinskih in tako naprej na dva vprašanja. Najprej na tiste stvari, jasno, kjer bodo prenešene v njihovo pristojnost, izvrševanje, ne odločanje in tudi na tiste, kjer jih bo država izvajala ampak seveda jih bo izvajala na tem območju. Država jih bo izvajala decentralizirano. Tam bo (Vmes predsednik: Iz Zakona o samoupravi, ne.) Kaj? Ja, ampak glede Zakona o državni samoupravi je želja, ki jo jaz razumem, da bi se lahko, da rečem Pokrajinski svet, predpostavljam, da se bo tako imenoval ali nekaj podobnega, ki bo imel nek odbor, da bo ta odbor, recimo, Pokrajinskega sveta, ki bo recimo urbanizem ali urejanje prostora ali karkoli imel neko mnenje, neobvezno, neko mnenje kadar bo šlo za izvajanje te politike, ki bo pa državna lahko na tistem območju. Tako, da gre tudi za to, kar je gospod Peršak govoril. In samo še en stavek, če povem. Sprejemam opozorilo gospoda Zagožna in če je vprašanje določanja politike, mislim, da je to stvar o kateri se da diskutirati in jaz ta del umikam in ga takoj prekvalificiram v predlaganje politike. Skratka, da bi oni pri predlaganju sodelovali, ker vemo, da država predlaga in da bi tu sodelovali. Ne more pa, nisem mislil, da bi oni sodelovali na ta način pri določanju politike, da bi bil to nek tretji zbor, ki bi na nek način na novo odločal. Ni bila moja ideja in je bila tu samo neprecizno, zato takoj sprejemem, da se to na nek drug način formulira.

Predsednik dr. FRANCE BUČAR: Gospod Toplak, prosim.

LUDVIK TOPLAK: Jaz menim, da stvar osnovno, fundamentalno, pravno, teoretično ni čista. Mi moramo razčistiti ali je občina subjekt privatnega, civilnega prava ali je subjekt javnega prava.

Predsednik dr. FRANCE BUČAR: To ni treba nič razčiščevati. To je popolnoma jasno nam vsem tukaj, ne. To pa ni treba razčiščevati. Tudi za bruca ne more biti, če tega ne razume. Nam ni treba razlagati, prosim. To je žaljivo. To je za to komisijo žaljivo.

LUDVIK TOPLAK: Potem pa bi jaz predlagal gospod predsednik, da po vrsti vprašamo posamezne člane, kaj menijo o tem vprašanju. Ali je občina kakor je definirana tukaj.. (Vmes predsednik: Delo te komisije ni seminar, prosim. Ne, čisto nič, prosim, zahtevam določen nivo pri delu te komisije. Prosim? Tudi izpit ni. Popolnoma jasno. Če ste pripravljene diskutirati resno o stvari, potem velja.) Resno sem pripravljen in želim opozoriti na to, če je občina subjekt civilnega prava. (Vmes predsednik: To smo vsi rekli, da ni.) Ja potem pa... (Predsednik: Lahko pa tudi civilno-pravne pogodbe sklepa, ... bo jasno kaj je subjekt. Čakajte, čakajte, dajmo biti resni.) Samo v tem primeru pa menim, da le moramo malo razčistiti odnos in če gre za te vrste subjekte, ne gre za klasične javnopravne subjekte, gre zaneke subjekte kot rečemo temu "su iudicis" in bo potrebno zakonu določiti nekaj več. Zato bi menil in bi tudi predlagal, da prvi stavek 142. člena se navezuje na 137. člen in ponovno predlagam, da bi v 137. členu bi dodal še naslednji odstavek:

"Pogoji in oblike, povezovanja občin v širše samoupravne skupnosti ureja zakon". V 142. členu pa bi dodal drugi odstavek, kjer bi zapisali: "Pogoje prenosa ter predmet prenosa za pristojnosti določa zakon." V prvem primeru ureja, v drugem primeru pa določa imperativno. V prvem primeru vendarle gre za relativno bi rekli "bis pozitivni predpis", v drugem primeru pa tipičen upravni imperativen predpis. Zdaj pa dalje.

Dr. LUDVIK TOPLAK: Zdaj pa dalje. V tem primeru bi mi se izognili eni drugi nevarnosti. Izhaja iz tretjega odstavka 138. člena, da občina, avtonomna skupnost se ustanovi z zakonom po prej opravljenem referendumu. Zakon pa sprejema skupščina. In tukaj je omejena njena avtonomija ustanavljanja skupščin. Če smo prej rekli, da je avtonomna. Zdaj smo pa vendarle prepustili stvar avtonomiji države, nismo pa določili kriterijev ampak smo stvar prepustili trenutnemu ... presoji zakonodajnega telesa in razmerju trenutnih sil v zakonodajnem telesu, ko se zakon sprejema.

In naslednja nevarnost, ki jo vidim, ki izhaja iz 143. člena. Prvi stavek, ki določa, da državni organi nadzorujejo zakonitost dela organov lokalne skupnosti. Kakšno zakonitost? Kakšno zakonitost, če nismo določili pristojnosti? V tem primeru se organ kontrole spremeni v nedefinirano policijsko kontrolo, zelo... (Vmes predsednik: Poslušajte, država. Vi ste samostojni in samoupravni, popolnoma. Ker tam je vsak v državi samostojen. Država stvari mora kontrolirati, če .... delate, a ne.... javnopravnega in civilnopravnega subjekta...) Tako je, ampak na civilni zakon vendarle dispozitivni predpis vendarle določa... (Vmes predsednik: Ampak ne govori mi o policijski državi, če govorimo čisto o normalnih funkcijah države...) Vem. Vprašajte, kaj kontrolira, kako zakonitost, če ni nobena zakonitost predvidena! In pri drugem odstavku, kjer smo rekli, da pri zadeva, ...organe, to se pa razume. Drugi odstavek 143. člena. Hvala lepa.

DARJA LAVTIŽAR BEBLER: Moram reči, da tale razprava gospoda Toplaka mi je bila v pretežnem delu tudi zelo všeč, kljub vsemu, da se mogoče komu to čudno zdi. Pravzaprav me je spomnil na to, da ta 137. člen je dejansko pomanjkljiv. Ko govorimo o tem, da prebivalci Slovenije uresničujejo lokalno samoupravo, bi bilo prav glede na to, da smo se dogovorili za nekako tudi pokrajine in druge širše lokalne skupnosti, da bi tukaj povedali na kakšen način prebivalci Slovenije uresničujejo to lokalno samoupravo.

Zato bi dala v razmislek tole formulacijo, da bi se ta 137. člen glasil takole: "Prebivalci Slovenije uresničujejo lokalno samoupravo v občinah in drugih lokalnih skupnostih v pokrajinah in drugih širših lokalnih skupnostih." Ker tudi tukaj uresničujejo na širši ravni to lokalno samoupravo.

Predsednik FRANCE BUČAR: Ali se vam ne zdi, da so druge lokalne skupnosti tudi širše pokrajine. Lahko še tule rečemo pokrajine, če hočete, ne.

DARJA LAVTIŽAR BEBLER: Lahko so, ampak se mi zdi, da je to uvajalni člen in bi tukaj morali vpeljati in pokrajino in širšo lokalno skupnost. Potem bi pa drugi odstavek, po moje, bil umesten tako kot ga je predlagal dr. Toplak, da bi tudi povedali, da bo zakon to urejal. Vsaj ta načelna merila.

Predsednik dr. FRANCE BUČAR: Ne. Ne more. Ne more, ker tam smo zanikali samoupravo. To je to. pardon.

DARJA LAVTIZAR BEBLER: Saj ni nič hudega. Poglejte, če bi mi vse prepustili samo stihiji potem bo tale naša ljuba Slovenija ena velika godlja. Neke okvirne pogoje, kdaj je nekaj občina, kdaj je nekaj širša skupnost vendarle mora predpisati. Mi smo tudi gledali vse te evropske zakonodaje. Ni je države, ki ne bi imela nekega vsaj okvirnega zakona, ki te kriterije določa. In tudi zaradi tega smo ustanovili posebno delovno skupino, ki pripravlja delovne teze za zakon. Torej nek zakon bo, ki ga pa tukaj v ustavi ni ta hip. V tem poglavju o lokalni samoupravi ta hip govorimo samo o zakonu, ki bo določal kje bo občina, ampak ki bo pravzaprav samo ugotovitveni zakon, ki bo samo spoznal, da je referendum bil izveden in drug zakon bo, ki bo govoril samo o območju občine. Ne bo pa zakona po tem poglavju tako kot je zdaj zapisano, ki bo govoril, kaj to občina sploh je. Recimo povsod drugod se va, da neki minimalni kriteriji morajo biti. Mi se pogovarjamo o tem, ali bomo dopustili občino, ki bo imela sedem prebivalcev tako kot v Italiji nekod tudi imajo, ali bomo rekli tako kot imamo zdaj v delovnih tezah zapisano, da praviloma naj ne bi bilo v neki občini manj kot 3000 prebivalcev. Potem so tukla tudi drugi kriteriji. Občina naj bi imela vsaj eno trgovino, vsaj osnovno šolo, vsaj zdravstveno postajo itn. Ker sicer se bo pet mandaljšcev zbralo, bodo napisali referendum in mi bomo rekli, ja to je pa fino občina. Najbrž tako ni smiselno organizirati. (Nekdo vmes: To je urejeno. Oprostite, no. Zdaj se pa pogovarjamo...) Ne, jaz pravim, da en uvajalni člen bi bil tak splošne narave, ki bi govoril, kako se lokalna samouprava uresničuje v Sloveniji, kar ni res to, kar piše v 137. členu, da se samo v občini in drugih lokalnih skupnostih.

ANDREJ MAGAJNA: Jaz bi se z Darjo strinjal samo v prvemu delu.... 170.... kjer je že občine omenila,.. že pokrajine. Tu bi generalno in ....., da bi pa v zakonu predpisovali sem pa proti temu kar smo že prej govorili, ne bom .... da potem temeljni princip samoupravljanja porušimo. ....še enkrat bi vas opozoril na predlog, ki ga je gospod Zabukovec dal. Zakon ni urejal prenos prvič upravljanje posameznih nalog izpotave državne uprave in pa ko gre za prenos pristojnosti. Tu bi pa zakon reguliral... S tem bi indirektno dobili združitev tega principa notri. In to bi tako v 139. členu kot 142. členu poskušali, ne pa, da bi v zakonu določali te pokrajine ali te umesne širše lokalne...

Gospod _____: Če dovolite. Sem malo presenečen. Razumem, da vi diskutirate. Ampak, da diskutirajo tako na široko tisti, ki so že dali pristanek k temu. To mene, oprostite, samo mimogrede, ker sem tako naiven, malo čudi. Ampak, dobro, potem moramo celo poglavje še enkrat proučiti. Predlagam, da celo poglavje moramo potem še enkrat dajansko dati pod vprašaj, ker smo vse člene zdaj začeli ponovno odpirati. Jaz pa kot sekretar, moram tu reči, da je nemogoče rešiti tukaj brez stroke. Vi prenašate stališča stroke kar tako, mislim, da je treba potem zadevo v neko fazo malo spet nazaj dati, da se to temeljito prouči. Ker je zdaj bilo tu že pet členov omenjenih. Oprostite, to se mi zdi pomembno, tako, da veste.

dr. CIRIL RIBIČIČ, nad.: Pa naj sedaj še drugi povedo, ali to zadovoljuje ali ne. To ni naš predlog, je pa seveda za nas sprejemljiva stvar.

Predsedujoči dr. FRANCE BUČAR: Gospod Kolešnik prosim.

CIRIL KOLEŠNIK: Jaz se opravičujem, ampak iz izkušnje in prakse, pa tudi v sodelovanju okoli tega postavljanja kriterijev glede občin in lokalne samouprave in tako dalje, tako kot je 142. člen sedaj zapisan, kako se predlaga, to ni uresničljivo. Ta člen enostavno ni uresničljiv in to dokazujejo tudi te razprave, ki jih ta trenutek se tudi v prostoru vodijo okoli te problematike. Samo toliko.

Predsedujoči dr. FRANCE BUČAR: Torej potem ponavljam svoj predlog, da stvari zaključimo in gremo ponovno v razpravo po strankah. Hvala lepa.

Zgleda, da Demos zahteva ali Krščanski demokrati, ne vem kdo.

CIRIL KOLEŠNIK: Ne, ne nisem rekel, da zahtevam, samo pravim, da ni v uresničljivo, to bo prostor ...

Predsedujoči dr. FRANCE BUČAR: Ravno zato ker upoštevam in spoštujem vaše mnenje smatram, da moramo o stvari še enkrat razpravljat. Če je tako, je nemogoče in tako lahko še dva diskutiramo in ne bomo nikamor prišli. Prosim gospod Bizjak.

IVAN BIZJAK: Torej v nekem smislu se strinjam, da je zadevo treba nekam vrniti, ampak po mojem ne, da celo poglavje, ampak da se 142. člen oblikuje na osnovi teh predlogov, ki so bili dani, ki ste jih vi povzeli, tako kot ste rekli o teh in teh zadevah se strinjamo, to bi bilo treba videt pred seboj, to bi bilo treba po mojem mnenju tudi strokovno proučit.

Predsedujoči dr. FRANCE BUČAR: Torej jaz se upam s svoje strani trditi, čisto strokovno. Torej ali menite (ta predlog je dal gospod Ribičič), ali menite, da o teh stvareh tukaj ne moremo odločiti?

IVAN BIZJAK: Torej najprej bi morali vsaj videti pred seboj celoten tekst, potem pa mislim, da se bomo odločili kako se lahko odločimo. Namreč gre za to, da - za sebe moram reči, da bi rad videl tekst pred seboj.

Samo to in nič več.

Predsedujoči dr. FRANCE BUČAR: Zaključujem današnjo sejo. Hvala lepa. Ustavna komisija se je sestala zato, da o nečem odloči. Da odloči na osnovah o katerih je bil v strankah že dosežen sporazum. Torej, če sedaj te stvari še toliko modificiramo, da govorimo, so vendarle potrebne še modelitete, to je gotovo prostor, ki ga lahko sedaj izpolnimo s tem. Če pa tega ni, potem pa to nima smisla, da se tukaj natezamo. Poslušajte saj smo resni ljudje!

IVAN BIZJAK: Na ta predlog nisem imel nobene pripombe. Zaradi tega, če so sedaj novi predlogi, pa bi rad videl vsaj ta tekst, potem sem pa pripravljen o tem se odločati. Če se bo le dalo.

Predsedujoči dr. FRANCE BUČAR: Torej potem ni drugega, kot da spet preložimo sejo. Jasno!

IVAN BIZJAK: Ne ni res! Nismo se razumeli.

Gospod DANEU: Oprostite, samo še nekaj je. Opozoril bi na to, da gre za vprašanje kaj sodi v ustavo. To ni vprašanje stroke, ki se razume na probleme lokalne samouprave zgolj, ampak predvsem stroke, ki zna na podlagi tega oceniti, kaj sodi v ustavo. Seveda na podlagi političnega dogovora. Zato bi samo opozoril, da stroka je tukaj. Če gospod Zagožen je prejel, potem ste pa vi na vrsti. Dobro, če je replika.

DARJA LAVTIZAR-BEGLER: Ravno iz tega razloga, ker je že prej predsednik te komisije ugotovil, da nismo na seminarju, bi prosila, da bi v prvi vrsti vsaj sekretar te ustavne komisije upošteval to ugotovitev. Hvala lepa.

Predsedujoči dr. FRANCE BUČAR: Dobro. Gospod Zagožen ima besedo.

Gospod ZAGOŽEN: Predlagal bi, da delamo naprej. Ta predlog sem razumel tako, da bi sedaj te predloge, ki ste jih formulirali dobili v čistopisu, da bi jih lahko pogledali. Medtem pa mi lahko gremo naprej. Mislim, da nismo tu tako daleč narazen, samo res bi bilo boljše, da ne odpiramo v petih ali sedmih členih dodatnih razprav, ampak o tem kar je bilo sedaj predvsem v zvezi s tem 142. členom. Če je eventualno tako, jaz ne vidim potrebe, da se 137. člen kaj spremeni. Tudi, če se bomo drugače odločili, zaradi mene lahko, potem bi se najbrž lahko zedinili.

Gospod ZAGOŽEN: Najbrž se lahko zedinili glede tega poglavja.

Predsedujoči dr. FRANCE BUČAR: Gospod Ribičič zahvaljujem se za konstruktivnost. Ne vidim izhoda, vam odkrito povem, ne vidim izhoda. Besedo ima gospod Pahor.

BORUT PAHOR: Sem mlad, pa ne bi bil rad naiven. Prepričan sem, da z neko mero benevolence, se da preskočiti ta problem, podpiram predlog gospoda Zagožna in predlagam, da v sekretariatu komisije iztipkajo predlog, da se ga da na mizo in a se ohladijo razvnete mišli, gremo naprej in da potem poskušamo še enkrat premisliti predlog, ki se mi zdi, da je zelo blizu rešitvi. Tako v strokovni kot mišlin, da v politični utemeljitvi.

Predsedujoči dr. FRANCE BUČAR: Dobro ob 12.00 uri bi naredili uro pavze. Med tem časom bi te stvari vrgli na papir in nadaljevali ob 13.00 uri. Ali ste za to? Sedaj pa bi šli naprej.

Gospod .....: Ne glede na to koliko stvari zagotavljajo kolegi z desne, da smo še zelo blizu, (desničarji so drugačni, midva sva izpričana levičarja - smeh).

Predsedujoči dr. FRANCE BUČAR: To bi narodni demokrati radi rekli, da sem levičar.

Gospod .....: Če lahko še enkrat ponovite tisto, če lahko še enkrat preberete, ker se mi zdi, da bi lahko res rekli, ali gremo lahko naprej.

Predsedujoči dr. FRANCE BUČAR: V redu, ravno to sem imel namen. "Občine se samostojno odločajo o povezovanju v širše samoupravne lokalne skupnosti, vključno v pokrajine za urejanje in tako naprej. Temu se doda nov odstavek, ki glasi: načela in pogoje za prenos pristojnosti ureja zakon. V redu, to je predlagal gospod Zabukovec. To je bil vaš predlog, ki sem ga točno povzel. Dobro. Potem gre za naslednjo stvar. Da v 139. člen prenesemo v bistvu - to je pa že moja interpretacija - drugi stavek 143. člena, ki govori o tem, kako organi lokalne skupnosti opravljajo zadeve, ki jih je nanje prenesla država v izvrševanje. Tako, to so vsi trije predlogi, ki sem jih jaz povzel. Če smo sedaj zadovoljnji, bomo to poskušali napisati, da se bo jasno in glasno videlo in potem bomo seveda rekli smo za to, ali nismo za to. Stvar lahko tako zaključimo.

Gospod DANEL: Imamo še dva prijavljena. Gospod Peršak najprej, potem Toplak, Anderlič in Darja Lavtižar-Bebler.

dr. LUDVIK TOPLAK: Mislim, da v veliki meri moj predlog absorbiran, kar smo sedaj slišali, ni pa v celoti.

Predsedujoči dr. FRANCE BUČAR: V redu hvala. Ja čakajte v celoti pa ne more biti. (Smeh.) Hvala lepa.

Gospod ANDERLIČ: V tej fazi se odpovedujem.

Predsedujoči dr. FRANCE BUČAR: V redu, hvala. Gospa Lavtižar.

DARJA LAVTIŽAR-BEBLER: Sem zadovoljna s tem kar smo sedaj naredili, nekako uspeli uskladiti, ampak bi pa še eno strokovno mnenje prenesla kar tako tej ustavni komisiji. Namreč to strokovno mnenje se pa nanaša na 141. člen, kjer stroka predlaga črtanje kar tako besede "lahko". Ker menim, da je ta lahko tukaj odveč, ker ta beseda lahko pomeni tudi "lahko ne", in ker se itak sklicuje na

DARJA LAVTIZAR-BEBLER, nad.: Katara sredstva in komu ali koliko.

Predsedujoči dr. FRANCE BUČAR: Tale lahko pa ni majhna zadeva. Tale lahko bomo pa

DARJA LAVTIZAR-BEBLER: Samo še nekaj bi tem dodala. Evropska listina o sami samoupravni pravi, da je država dolžna zagotoviti sredstva občini kadar ta za uresničevanje svojih nalog nima zadostnih sredstev. Praksa v Evropi kaže, da imamo tudi situacije, ko je 60% občin datiranih s strani države in da jih je približno samo 40 takih, ki dejansko zmorejo v neki državi, zahodni Nemčiji ali pa drugih zahodnih državah), to se pravi takih občin, ki dejansko zmorejo zagotoviti vsa sredstva za uresničevanje teh nalog lokalne samouprave. Se pravi, da s tega vidika je sedaj tako, da država bo tako z zakonom določila katerim občinam, kdaj, v kakšnih primerih in v kolikšnem procentu bo zagotovila dodatna sredstva, ki občini manjkajo. Zato s tega vidika menimo v našem odboru, oprli smo se pa na stališča in mnenja strokovnjakov, da je ta beseda lahko tukaj odveč, oz. da celo zavaja.

Predsedujoči dr. FRANCE BUČAR: Torej, če se smem kot podstrokovnjak priključiti temu, vam moram reči, da ta beseda ni slučajno prišla noter. Sklicujem se na tisto kar ste sami rekli, pet, šest hiš v nekem zaselku se bo proglasilo za občino in imajo pravico potem do tega. To je pa ravno tisti instrument, kjer boste vi lahko regionirali kakšna bo občina, ker jim pipce zaprete. Če je pa brez lahko, se sedem hiš v nekem zaselku organizira kot občina in ste vi po ustavi dolžni ...

DARJA LAVTIZAR-BEBLER: Prosim za repliko. Namreč, mi se tega ne bojimo, ker imate v 138. členu v tretjem odstavku zapisano, da zakon določi območje občine in sploh občino po prej opravljenem referendumu. To je ravno možnost zakonodajalca, da s tem ko sprejme zakon, prepereči pretirano razdrobljenost Slovenskega prostora in če je zakon določil, da ta občina tukaj je, potem v primeru, da občina nima zadostnih sredstev mora država zagotoviti dodatna sredstva, ampak spet v skladu z zakonom.

Predsedujoči dr. FRANCE BUČAR: Moram reči, da se s to razlago ne morem strinjati. Kajti referendum ni neka slučajnost, to ni to. Če država plača, potem lahko, drugače pa ne. Zato ta lahko po mojem mora ostati. Se pa seveda lahko tudi drugače zmenimo. Gospod Bizjak, prosim najprej gospod Zabukovec.

Gospod ZABUKOVEC: V dveh vidikih vidim to, v pozitivnem in v negativnem. V pozitivnem vidim to kar ste sedaj gospod predsednik govorili, to se pravi, da je to instrument primerne velikosti občin. V negativnem ga vidim pa kot diskrecijsko pravico države, če ni občina prave barve ali so drugi razlogi. Tako, da mislim, da bi morali tukaj pretehtati, če ni morda zakon dovolj instrument, ki bi ta pozitivni del prevzel na sebe. Hvala.

Predsedujoči dr. FRANCE BUČAR: No ta argument pa je tehten. Samo sedaj pa - morda pa boste jutri vi na oblasti, saj ni rečeno, da bomo to mi. No saj ni nujno, da bo ta predsednik tukaj, verjetno bo kakšen drug.

dr. LUDVIK TOPLAK: Prav zaradi tega kar je gospod Zabukovec povedal predlagam, da vendarle z zakonom naj bodo določeni osnovni elementi.

Predsedujoči dr. FRANCE BUČAR: To ste že povedali. Sedaj gre za vprašanje ali je to lahko na mestu ali ni. Ali gospod Zabukovec predlaga kakšno konkretno formulacijo?

Gospod ZABUKOVEC: Ja. Da se besedica lahko črta.

Predsedujoči dr. FRANCE BUČAR: Ja to je pa zelo pomembna formulacija. To se pravi, da pomeni, da je država v vsakem primeru dolžna občino financirati. V skladu z zakonom.

Potem pa lahko referendum črtamo? V tem je stvar.

dr. CIRIL RIBIČIČ: Tole bi rekel, če bo država garantirala financiranje, potem seveda pri velikosti občine in pri drugih argumentih bodo s tem argumentom računali in seveda bomo imeli takšne občine, ki ne bodo imele pogojev za samostojno življenje in bodo rekle saj imamo v ustavi garancijo, da nas bo v vsakem primeru financirala država.

Predsedujoči dr. FRANCE BUČAR: To je to. Gospod Potrč.

MIRAN POTRČ: Mislim, da to vprašanje lahko odpira tudi koncept in različno razumevanje. Razumel sem, da referendum in zakon, ki ustanovi v območju občine, ni takšna medsebojna zveza, v kateri bi ta zakon lahko rekel kaj zelo veliko drugega kot to, da bi ugotovil, da je bil referendum korektno izveden in da je občina konstituirana in določi meje takšne kot so bile.

Miran Potrč: So bile v tem referendumu dogovorjene in izjemoma se lahko sugerira še kakšno nesoglasje. Jaz bi bil bolj za takšen koncept in zato, da se v diskusiji z občani, preden se bodo na referendumu odločali, da se jim tudi pove, nekaj financiranja bo, nekaj ne, vi se pa samostojno odločite pod kakšnimi pogoji boste občino imeli. Tako da gremo v drug koncept. Res je, da z zakonom tako določimo kriterije, pogoje, denar, število, ne vem kaj vse, da mi z vrha določimo občini.

Fotem je tisti referendum samo formalna oblika, ki dela videz demokracije in daje lokalni samoupravi popolnoma drug značaj. Zato se bolj zavzemam za ta koncept, ki je sedaj v ustavi, če sem ga prav razumel in tudi poskušal v nekaj besedah razložiti, kot pa zato, da rečemo, bomo črtali lahko. Ker če črtamo lahko, potem mora zakon vse kriterije zelo natančno določiti in potem to ni več lokalna samouprava (Bučar: Popolnoma točno)

Franc Zagožen: Jaz tega "lahko" nisem razumel tako, da bi država lahko po politični barvi po podobnih kriterijih delala razlike med občinami. Ampak da ta lahko pomeni, da država, če bo ugotovila, da toliko in toliko občin, ki se ne morejo same financirati, lahko sprejme zakon in na podlagi meril, ki so določena v teh zakonih, potem financira take občine. V tem "lahko" ne vidim nevarnosti te vrste.

Tone Peršak: Jaz bi rekel, da ta zakon, ki je v tem členu omenjen, ni izključno zakon o občinah, ampak je lahko tudi zakon o spodbujanju razvoja demografsko nerazvitih in tako naprej. zato mislim, da je beseda "lahko" tudi zaradi tega ker tu lahko gre za več zakonov, oportuna.

Ciril Ribičič: Za nerazvite občine bi bil zato, da je to neka obvezna, samo ne na tem mestu. Če gre zato, da se majhna občina ustanovi, zaradi tega ker ima občina garancijo, da bo itak financirana, da bo dobila dodatna sredstva, se mi zdi da ni v redu. Sem zato, da na tem mestu ostane, če pa je treba na drugem mestu zagotoviti, da se manj razvitim zagotavljajo sredstva, je pa to stvar drugega mesta, ne lokalne samouprave.

Predsednik dr. France Bučar: Zato jaz ne bi sprejel neka merila, kriterije, če imamo gasilski dom, pa če ima šolo, trgovino itd., pa lepotic. To enostavno ne moremo sprejeti kot kriterij. Če imaš denar in lahko živiš, je tvoja stvar. Ne moreš pa zahtevati, da te država mora financirati.

Tone Anderlič: Jaz dam prednost dami, ki je edina.

Darja Lavtižar Bebler: Hvala lepa. Jaz bi vas samo to vprašala, kako si razlagate določilo Evropske listine o lokalni samoupravi, ki pravi: Država je dolžna zagotoviti dodatna sredstva tistim občinam, ki nimajo zadosti sredstev za opravljanje zadev lokalne samouprave. Samo to vprašam.

Tone Anderlič: Ali to pomeni, da lahko tudi ne financira, če se bo država tako odločila (Bučar: Seveda) In zakaj to ne moremo zajeti v skladu z zakonom. Ne vem.

Predsednik dr. France Bučar: Karkoli dela država, dela z zakonom, ker samo z zakonom lahko posega v pravice in dolžnosti državljanov.

Miran Potrč: Bom povedal eno formulacijo, ki je lahko boljša ali slabša. Država v skladu z načeli, ki jih določa zakona, zagotavlja občinam, ki zaradi slabše gospodarske razvitosti ne morejo v celoti zagotavljati opravljanje svojih nalog, dodatna sredstva. S tem je rečeno, da jih zagotavlja,

nekaterim. Načela katerim bodo pa bo določil zakon.

Predsednik dr.France Bučar: To je logično da ga bo.

Miran Potrč: Da ne bi ta lahko imel vpliva sploh ja ali sploh ne. DA bi bilo jasno, da načela, da se bodo dajala sredstva, bo zakon določil. Na teh kriterijih bo konkretna odločitev, kdo bo te kriterije

Predsednik dr.France Bučar: To bi se jaz tudi strinjal, da damo dodaten odstavek. (Potrč: To bi namesto drugega stavka, bi bilo) To je 141. člen.

Miran Potrč: To je 141 člen. SEDja imamo občinam, ki zaradi slabše razvitosti itd. Namesto tega stavka bi bil stavek, ki sem ga predlagal. Upam, da ga bom znal ponoviti. Država v skladu z načeli, ki jih določa zakon, zagotavlja občinam, ki zaradi slabše razvitosti ne morejo v celoti zagotavljati opravljanje svojih nalog, dodatna sredstva. (.....: Saj to je že napisano.) Ne.

Ludvik Toplak: Isto dosežemo, če brišemo besedo lahko v tekstu in rečemo: Država v skladu s kriteriji določenimi z zakonom zagotovi dodatna sredstva. Saj to je isto. (Bučar: to bi pa šlo) Brišemo besedo lahko in vstavimo tri besede.

Predsednik dr.France Bučar: To bi pa šlo. Država v skladu z merili in načeli. Dobro! Z zakonom zagotovi dodatna sredstva. O.K. to je pa v redu.

Gremo lahko naprej na. Še ne, moramo vprašati ljudi, če so zadovoljni. 144. člen. 145. člen. Prosim, če poslušate, da ne bomo hodili nazaj. 146 člen. 147. člen. 148. člen. 149. člen. 150. člen. 151. člen. 152. člen. 153. člen. 154. člen. Gospod Topla, prosim

Ludvik Toplak: ..... ne morejo imeti učinka za nazaj. Samo zakon lahko določi, da imajo posamezne njegove določbe učinek za nazaj, če to zahteva javna korist in če se s tem ne posega v pridobljene pravice. To se bo zgodilo in to se zgodi. Država pa, ki tak zakon sprejeme, mora prevzeti odgovornost za morebitno povračilo škode. Stvari se drugače zapišejo. To je dikcija, kakršno smo mi poznali iz ustave glede kazensko pravnih določb, pa je prepisana za civilno pravne določbe in načelna.

Zato bi morali reči, za kazensko pravne določbe je že posebej določeno, da ni veljavnosti za nazaj. Glede drugih, zlasti upravnih in gospodarskih predpisov pa bo kdaj pa kdaj potrebno. Samo država bo morala prevzeti odgovornost, da bo krila morebitno škodo tistemu, ki jo je utrpel na podlagi sicer pridobljene pravice. Zato bi predlagal, sedaj nimam, rabil bi čas, morebiti, da bi ta drugi odstavek ustrezno sformuliral.

Predsednik dr.France Bučar: Dobro. 155. člen. 156. člen.

Ciril Ribičič: V prvem odstavku 154. člena. To je bistvena sprememba.

Predsednik dr.France Bučar: Jaz bi se tudi strinjal z vami. Ne vem kako je prišlo notri. Kar črtajmo ga, to je novost in ne vem kako je prišlo notri. DRugi odstavek pove ta praviloma.

Ludvik Toplak Imam takoj predlog (

Predsednik dr.France Bučar: Prosim, da ga slišimo.

Ludvik Toplak: Prvi odstavek če je ali ne. Drugi odstavek pa. (Bučar: Mora biti) Samo zakon lahko določi, da imajo posamezne njegove določbe učinek za nazaj, če to zahteva javna korist. Sedaj pa dalje. Če se s tem posega v pridobljene pravice, se mora zagotoviti kompenzacija.

Predsednik dr.France Bučar: Ni treba do konca pisati, ker je že negativna ocena. Ker ste vi zmajšal težo tega. Če pravite, če to javna korist zahteva. Se pravi, če boš plačal, ga pa lahko. Ne. Iura aquizita so iura aquizita. Nema tu ništa. Tu ni kompromisa

Predsednik dr. FRANCE BUČAR: Tu ni kompromisa.

Dr. LUDVIK TOPLAK: Jura akvisita, če gre za 'fun' in določene titule. (Zdaj se pa ne moremo tako 'iti'.) Za 'fone in varome'. (Mislim, da ste s tem zmanjšal težo) In nič ne stane, če nič ne stane.

CIRIL RIBIČIČ: Opozoril bi, ko bo tukaj v obrazložitvi, na te borčevske.

Predsednik dr. FRANCE BUČAR: Saj je v redu, dobro, lahko se da čisto zaradi pomiritve ljudi, čeprav so brez te obrazložitve so stvari popolnoma jasne. Slišal sem tudi

CIRIL RIBIČIČ: Tukaj gre za nazaj, ne pa za naprej. Meni je jasno, da se noben zakonodajalec ne more do te mere omejiti, da ne bo spremenil nekatere pravice do pokojnine in do višine pokojnine in še marsikatero drugo pravico za naprej. Seveda ne sme spreminjati za nazaj. Ampak borci bi radi imeli garancijo za naprej. Mi jim odgovorimo, da so to pridobljene pravice in to ureja ta zakon. Odgovor je krasen, ampak samo ko gre za urejanje za nazaj. Ta člen ne govori o urejanju naprej in če bo obrazložitev to rekla, da to velja tudi za naprej, bom jaz zelo vesel, sam tekst pa o tem ne govori.

Predsednik dr. FRANCE BUČAR: Ta obrazložitev bo brez dvoma lahko rekla, če bo treba, ker ti nisi dobil zdaj stvari za nazaj, ti si dobil neko pravico. V tem je stvar in pravica velja tudi za naprej. Dobro, hvala lepa.

155. člen, 156. člen, 157. člen, 158. člen, 159. člen, 160. člen, 161. člen in še a, b, 162. člen, 163. člen, 164. člen; tu bi se pa jaz malo ustavil in kljub temu odprl malo diskusije Pri 165. členu tu za ustavno-revizijski postopek, ker ga nismo nikoli prediskutirali mi. Ustava se lahko spremeni v celoti ali delno, to je jasno. Predlog za začetek postopka za spremembo ustave lahko da petina članov državnega zbora, vlada ali najmanj 30.000 volilcev. O predlogu odloči državni zbor z dvotretjinsko večino prisotnih poslancev itn. Državni zbor določi akt o spremembi ustave z dvotretjinsko večino vseh poslancev. Eno je prvič, staviti predlog, drugič, sprejeti ali ne sprejeti, tretjič, potrebno je formulirati, potem pa naprej 157. člen: 'Državni zbor mora predlagati spremembo ustave predložiti v sprejem volilcem na referendumu. Gre za to, da bi mi zdaj, zdaj se vračam nazaj na vse naše diskusije, zakaj sem v nekaterih stvareh tako trmast, ker moramo sprejeti ustavo, ki bo malo veljala, ki je ne bo mogoče sprejemati iz čisto dnevno-političnih razlogov, ki bo stala. Zato tudi revizijski postopek tak, da je vezan dejansko na referendum in spremembe na referendumu je sprejeta, če zanjo glasuje večina volilcev pod pogojem, da se galsovanja udeleži večina vseh volilcev. Gre predvsem za to načelo, da to sprejmemo, da ta ustavno-revizijski postopek relativno zaostrimo. Mislim, da je to prav, kar tudi sprejemamo. Se ne strinjam z vami, ki ste že napovedal eno možnost amandmajev, bo konec s temi amandmaji, ker bomo imeli 150, ni

govora. Zato se moramo zdaj potruditi, da naredimo ustavo, ki bo res stala, zato gre meni. Se strinjamo? Prosim!

IVAN BIZJAK: .... pri 165.a, se pravi: 'predlog z dvotretjinsko večino'. Ali je to res toliko utemeljeno, da je večina tukaj že pri predlogu enaka kot pri sprejemu. (ja, to mora biti, ker ustava za ne more kar tako spreminjati) Diskusija o nečem se vendarle bi po mojem mnenju lahko začela, tudi z malo nižjo večino.

Predsednik dr. FRANCE BUČAR: Ja, saj malo manj je, z dvotretjinsko večino prisotnih. To je (navzočih, potem je)

TONE PERŠAK: Meni se zdi pa ravno to nujno, ker drugače bo prihajalo do situacij, da bo neka vladajoča večina kar naprej zahtevala, potem bomo morali pa kar naprej referendum, ker potem to pripelje do referenduma.

Predsednik dr. FRANCE BUČAR: Torej moramo potegniti iz strankarskega vpliva. Hvala. (.....) Ustavni zakon za izvedbo ustave Republike Slovenije, to smo pa že obravnavali in vi imate konkretno en predlog, povejte ga zdaj.

CIRIL RIBIČIČ: Naš predlog, če ga ponovim, je v tretjem odstavku 2. člena. (.....državnega zbora in državnega sveta sprejemajo dosedanja zbori Skupščine Republike Slovenije zakon in druge ..... postopku, določenem za ustavo Republike Slovenije iz leta 1974 in njenimi spremembami in dopolnili.) Za nas je seveda korektno tako načelo, da moramo po starih ..... da dela stara skupščina, ker težko deluje po novih, vendar bi tukaj lahko prišlo do tega nerazumevanja, da smo mi določili, da bo državni zbor z dvotretjinsko večino odločal o volitvah in smo to mislili že za naslednje volitve. To načelo tukaj pa bi zdaj lahko tolmačili tudi tako, da se volilni zakon sprejema z navadno večino po dosedanjih predpisih. To se pravi, vse bi lahko ostalo enako, samo z dodatkom, da se o volilnem sistemu odloči z dvotretjinsko večino.

Predsednik dr. FRANCE BUČAR: Če lahko pomirim tvojo vest s tem, da jaz nimam nič proti temu, samo mislim pa, da to ni potrebno, ker mi pravimo, da ustava, ta, ki jo zdaj sprejemamo, velja že takoj. To se pravi, samo ti organi, ki jih že imamo, morajo pač v taki sestavi delati do konca tega mandata, to se pravi 'ergo' mora tudi zakon o volil..... z dvotretjinsko večino sprejet.

CIRIL RIBIČIČ: ..... na način in po postopku, določen z ustavo Republike Slovenije iz leta 1974

Predsednik dr. FRANCE BUČAR: ..... mogoče, namreč jaz sem ..... na postopek šel. Dobro.

Predsednik dr. FRANCE BUČAR: Jaz nimam nič proti, da se to da. Prosim, imate formulacijo?

CIRIL RIBIČIČ: Nimamo, ampak gremo lahko naprej, pa bomo dali čez dve minuti.

Predsednik dr. FRANCE BUČAR: Dobro, ker se moramo še itak dobiti, da bi potem. MI smo rekli, da bomo ob 12. uri nehali, ker smo zdaj prišli na konec, bomo zdaj nehali in vam zato odtrgam četrto ure. Ob tričetrt na eno pa pridemo.

(.....) Zmenjeno, vi boste dali formulacijo. Oprostite, gospa Lavtižarjeva ima še.

DARJA LAVTIZAR: V naši stranki predlagamo oziroma v poslanskem klubu, da se nekoliko preformulira tudi 7. člen tega ustavnega zakona, ki govori o mandatu sedanjim sodnikom Ustavnega sodišča. Mi namreč menimo, da glede na to, da smo v tem ustavnem zakonu govorili o tem, da je treba na novo izvoliti predsednika republike, na novo izvoliti državni zbor in državni svet, da je nesprejemljivo, da bi pa edino sodnikom Ustavnega sodišča tekeli njihov mandat v miru naprej, dokler se jim ne izteče vsakemu posebej. Glede na bistveno spremenjene pristojnosti Ustavnega sodišča in da ne razlagam še naprej, skratka, mislimo, da je treba tudi glede mandata sedanjim sodnikom Ustavnega sodišča vnesti drugačno določilo in sicer v tem smislu, da bi se ta drugi odstavek glasil tako: 'Sedanjim sodnikom ustavnega sodišča poteče mandat 6 mesecev po dnevu konstituiranja državnega zbora in državnega sveta. Zavedamo se namreč, da je pomembno, da Ustavno sodišče v tej sestavi ostane še toliko časa, da se izpeljejo vse volitve, kajti Ustavno sodišče je tudi nek garant zakonitosti, ustavnosti vseh teh volilnih postopkov in konstitutivnih postopkov, kar je recimo konstituiranje skupščine, da pa se potem glede na nove pristojnosti Ustavnega sodišča tudi njim izteče mandat, kar ne pomeni, da ne bi mogli biti ponovno izvoljeni.

Predsednik dr. FRANCE BUČAR: Se strinjamo, samo jaz bi ta rok 6 mesecev podaljšal kar na eno leto, ker bodo morali precej stvari delati, ker bodo imeli konstituiranje občin, mogoče spore o pristojnosti itn. Mislim, da bodo morali kar en čas. Jaz bi plediral za eno leto.

.....: Samo nekaj bi vprašal. Racionalno tega predloga, mi ni jasen, ker je razlika med pravosodnimi organi zdaj po novem sistemu, ker tam gremo na reorganizacijo, medtem ko Ustavno sodišče v celoti stoji že po ustavi. Ono se prenaša na zakon, to tukaj. To je ena stvar, ki me zanima.

Drugo, zanima me, da bom znal pojasniti ozadje tega predloga, ker recimo tudi status teh sodnikov, kolikor sem razumel, oni niso niti v strankah, torej zato.

DARJA LAVTIZAR: Jaz nisem utemeljevala tega s tem, da so ali niso v strankah. Jaz sem utemeljevala ta naš predlog s tem, da se pristojnosti Ustavnega sodišča bistveno spremenijo. Mi smo zdaj imeli Ustavno sodišče Slovenije za presojanje ustavnosti

in zakonitosti v odnosu do republiške ustave. Kar zadeva zvezno pristojnost, zvezno zakonodajo za zvezno ustavo, smo imeli Ustavno sodišče SFRJ, dokler nismo sprejeli ustreznih aktov v Republiki. Potem, Ustavnemu sodišču se zdaj dajejo mnoge nove pristojnosti, med katerim je zlasti ena zelo pomembna. Namreč, da se v nekem smislu novo Ustavno sodišče postavlja celo nad predsednika republike. In še drugi razlogi so, ki govorijo v prid temu, da je treba tudi Ustavno sodišče konstituirati na novo, tako kot parlament in tako kot predsednika republike.

Predsednik dr. FRANCE BUČAR: Gospod Zagožen.

FRANC ZAGOŽEN: Jaz nisem tega mnenja. Tudi po novi ustavi, ko je pravzaprav Ustavno sodišče konstituirano prav tako, kot je bilo doslej. Res je, da dobi nekatere nove pristojnosti, ampak ne tako bistveno, da bi ga morali na novo konstituirati. Gre za pristojnost presoje ustavnih pritožb, za varstvo človekovih pravic, drugače pa naloge tega ustavnega sodišča ostajajo v glavnem istem. Ta kompetenca je tudi, če državni zbor zahteva, da presoja zakonitost dela predsednika. Drugo pa ne.

Mislím, da je še en pomemben argument tudi, da se v to ne posega, namreč zaradi stabilnosti vsaj sodne oblasti. Ko

FRANC ZAGOŽEN (nadaljevnje): ko gremo zdajle v spreminjanje ustave in potem v volitve vseh organov, ki bodo prvič istočasno tako za predsednika kot za državni svet kot za državni zbor, je potrebno vsaj stabilnost sodne oblasti ohraniti in seveda vidim pravzaprav isti princip če se tudi sedanjim sodnikom ohranja mandat in bodo šele potem ko bodo sodišča, javna tožilstva, javna pravobranilca itn. začela delovati na podlagi drugih predpisov in na podlagi drugačne organizacije sodstva dobivali trajen mandat praktično do upokojitve, sicer se pa delo sodstva kontinuirano nadaljuje. In po sedanjih predpisih tudi ne vidim razloga, zakaj bi morali pri ustavnem sodišču to presekati. Tu enostavno ne vidim logike. Hvala.

Predsedujoči _____: Gospa Lavtižarjeva prvo, pa Anderlič.

CIRIL RIBIČIČ: Vi ste videli, da sem že uvodoma, ko sem govoril o pripombah stranke, omenil tudi ta predlog. Argumentov je zelo veliko. Delitev oblasti uvajamo s to ustavo. S tem se ustavno sodišče postavlja v totalno drugačno pozicijo in mislim, da bi morali paziti, da ne bi zdaj zaradi različnih stališč do konkretnega vprašanja zmanjševali pomen teh ustavnih rešitev nasploh. Ustavno sodišče je popolnoma v drugačni funkciji. Ne samo v odnosu do posameznikov, tudi v odnosu do državne oblasti, zlasti opozarjam na to, da je možno obtožiti predsednika republike pred ustavnim sodiščem, kar seveda postavlja tudi, če hočemo seveda gledati objektivno mirno in analitično, postavlja tudi vprašanja sestave. Poleg tega je bilo zelo jasno, da pri organih, ki se jim manj spreminja položaj, recimo pri predsedniku republike se gre normalno na nove volitve, prav tako tudi v parlamentu. In jaz bi lahko postavil vprašanje drugače. Kako to, da je tukaj lahko prišlo do nekega predloga, ki nima utemeljitve, da se pri tretjem vrhu državne oblasti, ki se po mojem mnenju najbolj spreminja, da se pri tem tretjem vrhu gre na neko drugo načelo. Zdaj pa mislim, da je tukaj treba urediti dve vprašanji. Eno je argument, ki ga sprejemam od gospoda Zagožna, ko bodo volitve, nima smisla menjati ustavnega sodišča. V tem času bo še posebno dragocena njegova vloga, tako da bi jaz tukaj postavil daljši rok kot za parlament in za predsedstvo in za predsednika republike oziroma prehod s predsedstva na predsednika republike in drugo, da lahko ponovno kandidirajo tisti, ki zdaj opravljajo to funkcijo, skratka, da se ne šteje, da je bila izčrpana močnost. To se je po dosedanjem običaju se pač štelo, da če ni polovice mandata opravljenega v takih izrednih situacijah, ampak to je stvar, ki bi se jo mimogrede dalo urediti, če politična volja obstoji.

Predsednik dr. FRANCE BUČAR: Hvala lepa. Prijavljena sta še gospa Lavtižarjeva in gospod Anderlič, ki bosta dobila besedo ob 13. uri. Zdaj imamo pa eno uro pavze, da bomo te stvari uredili. (Vmes nekdo sprašuje iz klopi - se ne razume.) Pa priložite tistole konsultacijo.

Ob enih, če ne bo ob enih kvoruma, bo pač.

Seja je prekinjena ob 12. uri.

Seja se je nadaljevala ob 13. uri.

Predsednik dr. FRANCE BUČAR: Nadaljujemo s tole lokalno samoupravo. Bi šli na tale končni 7. člen. Tu vidim, da je stvar, to je zdaj moj predlog, ki ga mislim staviti, zelo odprta, mnenja so zelo različna pa vidim, da gre za problem, ki je kompleksnejši kot samo to. Gre tudi za vprašanje sodnikov vrhovnega sodišča pa sploh sodnikov. Dajmo se potem enkrat pa četudi s sodniki posvetovati glede njihovega mnenja, ker to ne gre enostavno..... mislim neposredno ustavo, za izvedbene, ne. Tu bi lahko dali o temle malo prostora, pa se bi o tem na podlagi teh presoj, ko bomo govorili še z ustavnimi sodniki, vrhovnimi, pa tudi sodni svet, da bomo videli, kako sploh kompleksno tale stvari reševati. Zato bi predlagal, da to na ta način poskušamo, da bomo imeli bolj jasno sliko. Prosim, Darja.

DARJA LAVTIZAR BEBLER: Naš predlog, da se spremeni ta 7. člen je dejansko izhajal iz dejstva, da so bistveno spremenjene pristojnosti ustavnega sodišča in se v tem pogledu sploh ne strinjam s stališčem gospoda Zagožna. Če si samo ogledamo sedanje pristojnosti Ustavnega sodišča in nove pristojnosti Ustavnega sodišča in še drugih članov v tej ustavi, ki se posredno nanašajo na položaj ustavnega sodstva, potem se mi zdi nesprejemljivo, da bi ravno za te ustavne sodnike veljalo, da njim pač ta mandat traja. Pa ne zaradi tega, da bi imela koga konkretno v mislih. Poglejte, mi bi se potem lahko odločili tudi tako: predsednik predsedstva je bil izvoljen na neposrednih volitvah za 4 leta. Očitno bo prišlo do novih volitev prej, pa bi lahko tudi zapisali tukaj v en člen, ja predsednik predsedstva pa ima lahko še naprej mandat dokler se mu ne izteče. Poslanci bomo tudi, ne glede na to, da smo bili izvoljeni za mandat štirih let, morali iti na nove volitve, če bomo hoteli še biti poslanci. (Vmes predsednik: Ja upajmo. Saj bo treba ustavo sprejeti zato.) Menim, da je to kompleksna zadeva in da pristojnosti in vlogo sedanjega ustavnega sodišča sploh ne moremo primerjati s statusom bodočega novega Ustavnega sodišča. Še to bi rada rekla, da Ustavnega sodišča ne moremo enačiti s položajem sicer iz pravosodjem, da sta to vendarle dve bistveno vsebinsko in formalno ločeni zadevi.

Predsednik dr. FRANCE BUČAR: V redu. Jaz ne diskutiram "im merito" ampak čisto proceduralno. Ali ste proti temu, da bi s sodniki iz Vrhovnega sodišča in temi sploh, da bi ta kompleks kompletno rešili tudi za "ECD"-uje?

DARJA LAVTIZAR BEBLER: Ja edino ta dvom se mi poraja. Mi smo že tudi razpravljali takrat, ali je umestno, da ustavni sodniki pišejo novo ustavo. Nekateri so menili, (vmes predsednik: Saj je ne pišejo.) ne, takrat, ko so na začetku sodelovali pri pisanju, nekateri so menili, da je to celo dobro zato, ker oni predvidevajo situacije, ki bodo nekoč morda prišle na plano in bodo nerazjasnjene, drugi so rekli, da to sploh ne pride v poštev. Na to kot vemo, se je samo Ustavno sodišče odločilo, da ustavni sodniki ne bodo pri tem sodelovali. zdaj se meni samo zastavlja vprašanje, ali je prav, da oni dajo neko meritorno

mnenje ravno v zvezi s temi člani, ki zadevajo njihov položaj po volitvah in po sprejemu nove ustave. Hvala.

FRANC ZAGORŽEN: Mislim, da bi se posvetovati kljub temu smeli. Ampak tole bi rad rekel. Sestava ustavnega sodišča se z ustavo ne menja, zato ni nobene potrebe, po moje. Za vse druge organe pa ravno to velja, da se menja njihova struktura. Tudi pristojnosti, jasno, če se menjuje struktura, recimo parlamenta potem skoraj ni mogoče drugače kot z novimi volitvami. Dalo bi se morda tudi v prehodnih določbah ampak mislim da smo si tu vsi edini, da je najbolje, da so nove volitve. Čim pa so nove volitve v parlament potem je seveda jasno, da se menja tudi vlada in tako naprej. Pri predsedstvu to pravzaprav tudi velja, ker po novi ustavi bo predsednik ne predsedstvo. Medtem ko se sestava Ustavnega sodišča prav nič ne menja, ostane popolna kontinuiteta. Samo nekatere nove pristojnosti dobi, ki jih doslej ni imelo. To pa seveda pomeni, da se bo zaradi takih sprememb v pristojnosti ustavnega sodišča kakorkoli menjal način volitev tega ustavnega sodišča. Prav tako na predlog predsednika voli parlament kot se je to tudi zdaj zgodilo. Mislim, da je ustavno sodišča pravzaprav teta del sodne oblasti in sploš oblasti, ki z ustavo doživlja najmanj sprememb in neka kontinuiteta, vsaj v eni veji te oblasti se mi zdi zelo dobra za neko stabilnost, če hočete tudi demokracije. Hvala. Če smem, bilo bi seveda kakorkoli utemeljevati, da gremo naenkrat v volitve popolnoma novega ustavnega sodišča. To se doslej še nikoli ni zgodilo. Tudi navsezadnje, ko smo prešli v večstrankarski sistem, nihče ni nič v to posegel, ampak ko so mandati potekali so se volili novi sodniki. Hvala.

TONE ANDERLIČ: To, da dobiva drugačne pristojnosti ali pa da bodo razlike med sedanjim Ustavnim sodiščem in novim je najbrž nesporno. Mi smo v ustavi določili ustavnim sodnikom status z imuniteto, torej je to status, ki je enak v tem delu poslancem

.....: poslancem, predsedniku itn., da mi lahko uredimo to kontinuiteto tako, da opredelimo rok enega leta, da lahko opredelimo postopnost, da ni nujno, da je naenkrat kompletno voljeno, če spoštujemo, kako se bo iztekel mandat. Mogoče se bo kakšnemu neposredno po volitvah iztekel mandat, ne vem, kako so bili voljeni, ampak da tudi na en tak način stvari vidimo. Jaz preprosto ne vidim pravih argumentov za to, da bi ta mandat sodnikom Ustavnega sodišča drugače urejali kot druge mandate, s tem, da jasno določimo prehodno obdobje. Govora je bilo tukaj o teh rešitvah, kako bi bilo to najbolj elegantno mogoče urediti. Predlagam, da nek kompromis, nek dogovor le vidimo v tem, tudi stvari, ki bodo sledile iz ustave, torej urejanje občin do volitev na vseh ravneh itn., je to neko delo, ki bodo oni lahko v tem letu opravili in ga tudi zaključili, ki pa je neposredno vezano na te spremembe v prehodnem obdobju. Vprašanje je, kako s funkcijo tako rekoč odgovornosti predsednika republike, če ga lahko državni zbor recimo obtoži pred Ustavnim sodiščem. To so popolnoma druge in nove pristojnosti, ki smo jih mi v ustavo zapisali, ki najbrž v taki funkciji s tovrstno ureditvijo, ki je zdaj, najbrž ne bo mogoče vsega tega zaobjeti in bi bilo potrebno, ko se bodo te funkcije Ustavnega sodišča opredeljevale, skladno z ustavo in z drugimi kasnejšimi potrebami, da tudi mandat uredimo. Hvala.

Predsednik dr. FRANCE BUČAR: Hvala. Gospod Potrč.

MIRAN POTRČ: Jaz ne bi zelo veliko besed v ponavljanje argumentacij, da gre le za novo funkcijo, izgubljal. Bolj bi soglašal s problemom, ki ga je predsednik načel in povezal to z načinom, kako je formuliran 6. člen. Mislim, da gre tu za vprašanje, ki ga kaže proučiti. Namreč ena razlaga 6. člena je takšna, da je normalno, da vsi ti nadaljujejo delo, druga razlaga tega člena je, da lahko zakon o sodiščih reče, da vsi preko noči v celoti izgubijo mandat, ker oboje je po tej ustavni dikciji možno in najbrž je tudi sodna funkcija nekaj takšnega, kar bi bilo koristno, da mi že zdaj pri ustavnem zakonu neko temeljno načelo, kako bomo ravnali, torej načelo, ... in zato mislim, da je vredno, da se o tem pogovorimo. Bi pa rekel tako: jaz ne nasprotujem konsultaciji. Seveda je pa to tudi politična odločitev in mislim, da kakšna konsultacija potrebna, da se stvari vidijo bližje s strokovnjaki. Gre pa za politično odločitev in mislim, da bi bilo koristno, da najdemo neko sprejemljivo rešitev, ki pomeni možnost nekega časovnega zamika, možnost neke kontinuitete in diskontinuitete. Kaj hočem s tem reči? Da ni zdaj preko noči vse precejeno, da pa kljub temu ni nekomu zagotovljeno, da bo do izteka funkcije opravljal in da se v tej smeri išče določene rešitve. In če bi to lahko bila politična usmeritev Ustavne komisije, potem bi najbrž tudi predsednik, ki mu damo mandat, da strokovno stvari oceni, lahko jo v tej smeri tudi strokovno iskal in potem prišel do naslednje seje z neko približno rešitvijo. Če pa vse puščamo odprto, potem pa ni to prijetno, ker bo potem le nek člen ostal takšen, da nič ne bomo vedeli, kaj bo z njim. Hvala.

Predsednik dr. FRANCE BUČAR: Se popolnoma strinjam, ker tudi iz samih tu, ko smo malo koncipirali to: družbeni pravobranilci samoupravljanja itn. Tu se bo treba nekaj zmeniti. Tu je ena rešitev bolj tako humanitarna. Jaz ga ne morem zdaj kar na cesto postaviti, z dnem uveljavitve te ustave te ni več. Tam ima svoje profesionalno mesto, na katero je tudi eksistenčno vezan. Jaz ga ne morem zdaj kar čez noč postaviti na cesto. Zato smo našli tako rešitev, in sem resnično za to, da z vsemi temi ljudmi malo konsultiramo, kakšen rešitve oni predlagajo, in jih potem eventualno napišemo. To je moje mnenje.

MIRAN POTRČ: Samo, če je neka politična usmeritev na Ustavni komisiji mogoča.

Predsednik dr. FRANCE BUČAR: Saj pravim, jaz bi potem to prenesel na Ustavno komisijo in bi potem odločila Ustavna komisija.

MIRAN POTRČ: Če lahko samo ponovim, jaz sem imel željo, če bi tudi mogoče danes neko usmeritev lahko Ustavna komisija sprejela, v okviru katere se potem tudi rešitve išče, da ne bi imeli to popolnoma odprto. .... diskusijo, ki smo jo zdaj že začeli, potem čez teden dni.

Predsednik dr. FRANCE BUČAR: Zdaj bi še Peršak rad besedo. Prosim!

TOINE PERŠAK: .... še enkrat zavzeti za to konsultacijo. Pri tem pa opozoriti še na to, da je treba imeti v mislih tudi to, da je že zdaj problem, da je samo 6, da trije tam manjkajo, zasedba ni popolna in tudi postaviti vprašanje, recimo, če bi mi zdaj sprejeli eno odločitev, takrat pa to preneha. Je ravno problem kontinuitete dela na Ustavnem .... ker se lahko predvideva, da bo kar naenkrat, recimo teoretično vzeto, popolnoma nova garnitura prišla in nastopijo tudi ti problemi.

Predsednik dr. FRANCE BUČAR: Jaz osebno, če se lahko zdaj kot diskutant oglasim, jaz bi iskal pri vseh poizkus neke kontinuitete, da se ne vnaša nek nemir med ljudi, da se, ker smo že prav se s tem problemom že zdaj srečevali, ker smo rekli, da polovica sodnikov Ustavnega sodišča se voli za to periodo, drugo se vmes. To se pravi, je izrazito poanta na kontinuiteti. Zato mislim, da bi morali pri rešitvi tega vprašanja iskati rešitev za optimalno funkcioniranje teh organov, tistih, ki zagotavljajo neko stabilnost dela in sploh te državne strukture. To bi bila prva usmeritev, ki bi jo jaz predlagal.

MIRAN POTRČ: Jaz bi bil za kontinuiteto dela organa na nek način, obojno, čeprav ima novo funkcijo, ampak, če sem vas razumel, da to pomeni tudi kontinuiteto na način, kot je zdaj napisano, potem dajte razumeti, da ne, ker smo mi ta problem postavili.

Predsednik dr. FRANCE BUČAR: Ne, to se razume. Če bi

bilo to, potem se sploh ne bi več diskutiralo. Ampak v tem smislu, da najdemo v teh dveh, recimo presojah, prvič, to, kar ste vi razložili, ki stoji na svoji strani, na drugi strani, verjetno bi to globoko posegalo tudi v eno stabilnost sistema, zato bi jaz poizkusil pri iskanju rešitve tako, da bi, ne vovk sit, koza cela, ampak mislim tako, da bi vendarle zagotovil stabilnost sistema, stabilnost delovanja, tako ustavnega kot sodnega sistema in da... pri čemer zato ne vztrajam, da moramo do konca mandata vsak, ampak v neki meri se mora to zagotoviti. To bi bilo moje izhodišče.

Gospod Bizjak ima besedo.

IVAN BIZJAK: Jaz se strinjam z gospodom Potrčem, da gre tukaj za politično vprašanje in da gre za organe, ki so pač relativno avtonomni oziroma smo rekli celo, da naj bi bili dokaj neodvisni. Iz tega gledišča, če govorimo o načelih, ki naj bi pri tem upoštevali, se mi zdi, da je najbolj čisto načelo to, da za vse tiste organe, ki bodo tudi po novi ustavi še nadaljevali z delom, to so pa mislim razen družbenega pravobranilca samoupravljanja vsi organi navedeni v 6. in 7. členu, da vse izhaja iz načela, da vsakomur poteče mandatar v roku, za katerega je bil izvoljen. To bi bilo čisto načelo, pri katerem se politika ne vmešava v te organe, ki naj bi bili po tolikokrat deklarirani naše odločenosti neodvisni od naše dnevne politike ali kakršnekoli si že bode. Torej sodstvo, ustavno sodstvo verjetno prav tako. Torej zdi se mi, da edino čisto načelo bi bilo tako. Vse drugo, s tem ne rečem, da se ne strinjam s tem, kar je gospod predsednik predlagal, da se v pogovoru morda skuša najti morda bolj sprejemljive rešitve ali pa splošneje sprejemljive rešitve, ampak pravim, če že moramo iz nekih načel izhajati, mislim, da je to lahko edino to načelo tisto, ki ga vzamemo za izhodišče.

Predsednik dr. FRANCE BUČAR: Zdaj mi je na misel prišlo, ker gre še za nekatere druge organe, ki bodo, ne čisto tako, ampak podobno funkcijo recimo, imamo Svet guvernerjev narodne banke, ki ga tudi ne bomo zdaj demontirali, verjetno po moje bo moral kar ostati. Prosim!

.....: ..... prav nekih čistih načel uveljavljati. Zelo težko smo v tem prehodnem obdobju te institucije še vedno opravljajo neko funkcijo, dokler se ne bo nov sistem vzpostavil. Gre za en pragmatičen pristop, če imamo lahko tudi Neodvisni politično stališče, zelo pragmatičen pristop k tem problemom, ne da bi se zapirali.....

ANDREJ MABAJNA (nadaljevanje): za neka določila ali klavzle, ki bi potem težave ustvarile, ne.

TONE PERŠAK: Mimogrede. Upoštevamo še hkrati 2. člen tega istega ustavnega zakona, če .... (Ni vključen.) ... mandat sodišče potem bo točno takrat, ko parlament..... praktično tako rekoč v dvomih. Ker bo ravno ta interes. .... Če bi napisali.....

Predsednik dr. FRANCE BUČAR: Ja, mogoče je zdaj ena okoliščina. Dobro je. 6. člen govori, pravi: "Sodišča za naprej nadaljujejo z delom do sprejema predpisov o organizaciji sodstva in državnega tožilstva. Ali lahko porabimo isto načelo tudi za Ustavno sodišče?"

DARJA LAVTIŽAR BEBLER: Saj je tole v členu. V prvem odstavku 7. člena je, saj zato mi ne gre ta izjema ravno za ustavne sodnike, ker ta isti problem, o katerem smo sedaj govorili se bo tudi lahko pojavil pri sodnikih. Oni so celo voljeni in ne vem in ne razumem, načelno gledano, principiarno gledano zakaj ta izjema ravno pri Ustavnem sodišču. Ne zdrži.

Predsednik dr. FRANCE BUČAR: No, enostavno črtamo, ja. Pa je zadeva rešena. V redu. Nekaj smo pa le rešili. Zdaj je pa meni bolj počasi delalo. Dobro. Gospod Bizjak. A hočemo zdajle govoriti še, včeraj, ko smo ... pri lokalni vse opravili. Tule sta vsi dobili napisano tisto, kar smo. 190. člen, pripombe. Ni pripom, so pripombe? Niso.

ZDRAVKO ZABUKOVEC: Jaz bi imel samo vprašanje, kaj drugi mislite o tej besedici "samo" v prvem odstavku 139. člena. Mislim, da je nekoliko preveč poudarjeno "samo" prebivalcev občine. (Vmes predsednik: O ne, o ne.) Bom pojasnil, zakaj. Npr. komunala smeti. Res, da zadevajo samo prebivalce občine, če jih je malo in če jih ni preveč. V splošnem načelu pa ureditev tega področja zadeva tudi druge. Zdrava pitna voda prebivalcev občine (Vmes predsednik: Zato se bodo pa povezovali v širšo skupnost.), ampak čerpa vsi zbolijo pa ni samo prebivalcev. Torej če "samo" črtamo, bi bilo malo manj poudarjeno. No, prosim.

Predsednik dr. FRANCE BUČAR: Tu vam moram s teoretične strani potrditi, da imate prav ampak to čisto sistemsko teoretično delo. Vse stvari so na svetu povezane na tak ali drugačen način. Drži. Tu bi šel težko dosledno v tako skrajnost. Prosim.

ZDRAVKO ZABUKOVEC: Jaz bi argument .... ravno porabil za to, da bi podprl ta "samo" v tem. Ker če nekaj zadeva tudi prebivalce tudi s sosednje občine potem ni več samo v pristojnosti te občine in se mora reševati v povezovanju z drugo občino. Zdi se mi, da je to zelo dobra rešitev. Pri 141. členu smo. Zdi se mi, da smo mi takole formulirali: "Občina se financira iz lastnih virov. Občina, ki zaradi slabše gospodarske razvitosti ne more v celoti zagotoviti opravljanja svojih nalog, država v skladu z načeli in merili, določenimi z zakonom,

zagotovi dodatna sredstva." ...

Predsednik dr. FRANCE BUČAR: Ja, to se strinjam. To smo. Ali pa z zakonom določenimi načeli in merili zagotovi dodatna sredstva. Jaj: "z zakonom določenimi načeli in merili". Se strinjam. To je bila tudi moja pripomba.

ANDREJ MABAJNA: V 139. členu v drugem odstavku: "posameznih nalog", potem pa imamo v zadnjem odstavku: "v zadevah, ki jih organ", enkrat bi uporabil izraz "naloge" in "zadeva", ali bi isti termin uporabili. To je taka redakcija.

TONE PERSAK: To je po moje dobro ločeno. Ali lahko pojasnim. Neke stvari bo država, ki jih sicer ona sprejema, ampak izvajanje teh stvari bo prepustila občinam. To so naloge. O nekaterih stvareh bo pa tudi odločanje prepustila nekaterim. To so pa zadeve.

Gospod _____: Ali lahko? V 139. pa v 142. člen smo zapisali kako država z zakonom prenese na občine, v 42. členu pa opustili z zakonom... V sporazumu z njimi vnese država... (Pojasnilo gospe: Spore pa ureja zakon.) Aha... Hvala.

Predsednik dr. FRANCE BUČAR: Dobro. Potem 142. člen. Prosim, ja.

Gospod _____: Jaz tu izhajam iz nekaterih izkušenj zdaj pogovornih v občinah. Ravno včeraj, ko sem manjkal, sem bil na Ptujju. Bojim se, da bo, če tu ne bo neke trdnejše obveze, neke interakcije med interesi od spodaj in nekimi modelom, ki se bo vsiljeval od zgoraj s pomočjo zakona, ne bomo nikli prišli do tistega, kar si zdaj naši teoretiki zamišljajo, tisto vmesno stopnjo med majhnimi občinami in republiko. Po občinah, po mojih dosedanjih izkušnjah, si predstavljajte tako, da se bodo nekatere krajevne skupnosti na predlog občine, te dosedanje občine, povezale v te male majhne občine, ta mesta, centri dosedanjih občin bodo pač hotele biti mestne občine in s tem bolj skrbele zase kot pa za okolišne občine kot doslej, vendar potem ko so za oblikovanje širših celot si to novo regijo, kaj vem kako se bo imenovala, kot sedanjo občino. Tudi očitno izhaja izredno medsebojno nezaupanje med temi sedanjimi občinami, ki bi se porajalo od sedanjih občin v neke vrste okraje, širše tvorbe, da bi se vsak od sedanjih občinskih centrov seveda bal, da bo z vzpostavitvijo nekega novega centra izgubil svojo razvojno avtonomnost in tista svoja skromna sredstva, ki jih ima vsak na voljo, bodo odtekala v ta novi center. Tako, da jaz ne verjamem, da bi brez nekega predpisovanja od zgoraj kadarkoli prišlo do kakšnih resnejših vmesnih novih oblik, ki bi bile kaj bistveno drugačne od dosedanje ureditve. Namreč obstaja nevarnost, da bomo dobili 62 okrajev in da bo to v bistvu samo reforma krajevnih skupnosti. Se bodo pač krajevne skupnosti morebiti združile v nekoliko večje močnejše tvorbe.

Zato bi midva z Antonom Anderličem tule predlagala, da se v tem 142. členu na koncu, ko govorimo o zakonu o načelih in

merilih bi tu dodali: "načela in merila za oblikovanje širših samoupravnih skupnosti in pokrajin ter za prenos pristojnosti, ureja zakon". Bi imeli potem oboje, to svobodno odločanje kot nekaj kar je prišlo tudi od zgoraj in da bi se to dvoje nekje moralo srečati. Hvala.

Predsednik dr. FRANCE BUČAR: Ja potem se zdaj vračamo na isto temo, ki smo jo že dopoldan imeli. Če samo smem pojasniti, mi smo rekli, da načela in merila za prenos teh pristojnosti, ja, medtem ko samo obveznost pa ne moremo sprejemati. To je pa potem v nasprotju z 9. členom te ustave, ki pravi...

Gospod _____: Ne predsednik, gre za to, da če pa bo prišlo do tega sporazuma, se pa po nekih načelih in merilih oblikujejo...

Predsednik dr. FRANCE BUČAR: Saj smo rekli: načela in merila za prenos pristojnosti ureja zakon. Čakajte, pazite, mi malo zanemarjamo tudi, prepričan sem, saj smo tudi prej imeli napr. skupnost občin in podobne stvari kot nadržaven in neformalni organ, nekaj podobnega bo zdaj čisto gotovo nastalo, saj imamo že celo predloge tudi za mestne in ki bomo morali odvijati svojo vlogo ravno v tem smislu. Bizjak prosim, ja.

IVAN BIZJAK: Dve stvari imam. Najprej bi redakcijsko predlagal, če se seveda strinjamo, da bi se tale prvi del prvega stavka glasil: Občine se samostojno odločajo o povezovanju v pokrajine in druge lokalne skupnosti. Če smo že to zadevo uvedli, mislim, da to najbolj gladko zveni potem pa naprej seveda: za urejanje in upravljanje lokalnih zadev širšega pomena. Samo moment. Ker tukaj imamo dve varianti. (Predsednik: To je pa v redu, ja. Pokrajine in druge širše.) Ker tudi pokrajine niso nič drugega kot širša lokalna skupnost. Drugo pa je, kar zadeva tole, kar sta predlagala gospoda Anderlič in Šetinc. Namreč, mi smo se že prej odločili, da s tem, ko se država pravzaprav zaveda, da bo vsaj kaj prenesla zanesljivo v pristojnost teh širših lokalnih skupnosti, tem, torej občinam ponujamo nek korenček, da bi se združevale. Zdaj gospod Šetinc zahteva, da še palico zavihtimo nad njimi, ko pravi, da bi bila potrebna ena prisila iz centra. Jaz se pač s to palico vendarle toliko ne morem strinjati, ker mislim, da bi na ta način vendarle vse drugo, kar je tukaj določeno, da bo napeljevalo k temu združevanju in tudi spet na osnovi tistega kar sem sam slišal zunaj, vidim, da se bo v nekaterih delih Slovenije to dokaj hitro začelo vrteti. Ker vse drugo bi bilo dejansko palica. Če rečemo palica, potem je po mojem mnenju že dovolj jasno povedano, kaj to pomeni. To pač pomeni, da bi dejansko od tukaj zelo avtoritarne urejali nekatere stvari, ki naj jih pač sami uredijo.

Gospod _____: Ja bi pa le na to opozoril, da če že govorimo o teh iz prakse, potem boste videli, da takega korenčka občine takšne kot so prostor ne bo sprejemal. Namreč gre za lokalno samoupravo. Važno je, kaj je izhodišče tega. Kakšne so

pristojnosti te uprave in v bistvu kakšen je smisel in združevanje tega. Iz tega izhajajo tudi te, kar je gospod Četinc govoril in vam še enkrat povem, razprave okrog lokalne samouprave že potekajo po občinah in so negativna mnjenja vsaj do teh predlogov, ki so bila do sedaj dana. Vsaj takšna izkušnja je, jaz sem se s profesorjem ..... pogovarjal, bil je tudi pri nas in moram reči, da v našem prostoru je odklonilno stališče do tega, kar pa seveda ne pomeni, da takšni predlogi kot tu so, da niso dobri. To nisem rekel. Rekel sem samo, na tej stopnji razvoja je to problematično za te prostore.

Predsednik dr. FRANCE BUČAR: Če smem spat malo replicirati. Ta izraz "na tej stopnji razvoja" je ravno glavni argument, ki ga uporabljam za to, da naredimo ustavo, ki bo en čas trajala. Jutri se bo ta stopnja razvoja malo spremenila, kajne. Bomo spet drugče gledali. Ali bomo ustavo spreminjali za vsako stopnjo razvoja. To je ravno spet. Prosim gospod Bizjak.

TONE PERŠAK, nad.: Sedaj dodani za drugi odstavek 142. člena, že tudi determinira te odločitve in če bi ...

Predsedujoči dr. FRANCE BUČAR: Kaj mislite konkretno?

TONE PERŠAK: Tukaj govori: načela in merila za prenos pristojnosti ureja zakon. Ko bodo ljudje in občine to prebrali, bodo ugotovile na kakšen način oz. v kakšnem obsegu se je pametno združevati in v kakšnem še ne. Zaradi tega, ker bodo enostavno rekli, da tisto kar je danes področje občine, bom rekel Pesnica, teh pristojnosti preprosto ne more prevzeti. S tam smo mi že na nek način tudi malo vplivali na to kako se bodo odločali, ker bomo to sprejeli.

Gospod ŠETINC: Tudi jaz sem nekaj časa na ustavni komisiji verjel v ta sistem korenčka in tudi sicer lepše zglada in bolj samoupravno, da se to popolnoma prepusti občinam in njihovim interesom. Tudi končno, ker izhajam iz liberalno demokratske stranke, tudi bolj liberalno je, nesporno. Ampak po nekaterih izkušnjah, nekaterih debatah, sem videl, ko je dr. Vrišer začel predstavljati v neki občini svoj model, kako so se smejali, se prijemali za glavo, protestirali in tako naprej. Njegov model, ki temelji na združevanju v krajevnih skupnostih in približno dvajsetih okrajih, ki bi nastali iz sedanjih občin, ne bo nikoli realiziran, če ne bo to na nek način vsilila država, na nek način. Toda ob tem spoštovanju je jasno interesov spodaj, ker drugače bodo hudi lokalni nemiri, ampak nekaj bo tukaj treba narediti. Mislim, da je utopijsko pričakovati, da bo ta famozni interes okrepljen s korenčkom, tukaj kaj dosegel. Jaz ne bi karkoli očital gospodu Bizjaku, da je samoupravno usmerjen, ampak vseeno bi ga spomnil na samoupravno sporazumevanje in dogovarjanje. (Smeh v dvorani.) Kako je mogla država neprestano intervenirati, da so se ljudje dogovarjali in tam so prav tako izhajali iz njihovih realnih interesov.

Predsedujoči dr. FRANCE BUČAR: Poslušajte gospod Šetinc, če smem še jaz eno repliko. Črnogorci pravijo "dok dete ne plača, njega se majka ne seti". To se pravi, jaz nimam tukaj nobenega korenčka, lepo prosim. Tukaj moramo bazirati stvari izključno na interesu, če ga ni, ga ni. Če ga pa interes žene, bo pa sam iskal rešitve.

Gospod .....: Saj prav iz interesa govoreč, sem uporabil besedo obstoječe stanje, ker dejansko gre za interese. Gre za finančne interese. Gre za interese razvoja in o tem govorim, da je odpor. Tu se strinjam z mojim liberalnim kolegom, ki je - tukaj sva zemljaka tudi - ker gre za siromašenje na ta način, kot se razume siromašenje. V bistvu za centralizacijo proti kateri pa je. Zato je edino možno z zakonom, s kriterij, predpisati takšno organizacijo.

Predsedujoči dr. FRANCE BUČAR: Ne, gospodje kolegi dajte razumet. Sedaj, če mi nekaj predpišemo z zakonom, potem negiramo 7. člen, ki pravi "ko"..... V tem je stvar, mi se

vsebinsko -- desetkrat smo že to ugotovili - se v celoti strinjamo. Gre samo za vprašanje ali je to prostovoljno ali obvezno po predpisih. Samo to je razlika. V skladu s celotno koncepcijo te ustave je izključno samo prostovoljno povezovanje možno. Če gremo na drugo, prosim tudi to je možno, samo potem moramo v celoti menjat koncepcijo te ustave.

Gospod .....: Primer - npr. sedaj se dogaja okoli prenosa določenih pristojnosti npr. davčnih uprav v republiki. Tu je primer odrejanja oz. uporabe vojaških in takega ... To so klasični primeri, ki dejansko peljejo v neke druge oblike, ki jih prostor ne sprejema. To je to. Jaz se sicer s tem strinjam, kar govorite.

Predsedujoči dr. FRANCE BUČAR: Poslušajte, prvič so to državne zadeve, niso lokalne zadeve, drugič državne zadeve bodo nekatere smiselno najboljše efektivno opravljene, če jih decentraliziramo, nekatere pa, če jih centraliziramo. Če vam smem še enkrat ponoviti: v ZDA je za vso ZDA zahodno od Misisipija, to je pol Evrope in še več, je en sam davčni center. Sicer je lociran na enem bivšem poligonu za strateško bombardiranje in tako naprej. Ko se je vojska nehala so te naprave uporabili za bombardiranja z davki, če smem tako reči. Tam lepo takoj po novem letu mobilizirajo vse ženske, gospodinje iz bližnje in daljne okolice, ki so zaposlene do konca maja in konec maja se stvari zaprejo. Druga stvar je pa ugotavljanje davkov doma in davčki. To so pa druge stvari. To se pravi nekatere stvari se centralizirajo, druge bodo ... Namreč eno je vprašanje lokalne samouprave, drugo je pa organizacijsko načelo kako tisto kar državi ostane najboljše efektivno upravljati. To sta dve načeli, ki nista medsebojno povezani in prepletene.

Gospod ANDERLIČ: Vendarle mislim, da to za kar se zavzemamo ni v nasprotju s tem kar vi predsednik govorite. Kajti mi imamo sedaj dvakrat fakultativno zapisano v tem členu, prvič, da se samostojno torej lahko ali ne, in pa drugič, da se v sporazumu torej lahko ali ne ...

Gospod ANDERLIČ, nad.: Lahko ali ne prenese država nanje določene zadeve in tako naprej. In seveda, če imamo potem v zadnjem stavku napisano, da načela in merila za prenos pristojnosti in tako dalje, uredimo, če bo do tega fakultativno prišlo, pa vendar isto velja tudi za to, da ti določiš preko katerih spodnjih limitov pa pokrajina ne more biti. Nek sistem združevanja določiš, z nekimi merili, z nekimi kriteriji, z nekimi okvirji, pristojnostmi ali kakor koli. Nekje, da imaš oporišče, v tem nekem določilu, ki se ga ne mogel izmisliti (recimo nekdo v Beli Krajini, Ormožu ali ne vem kje). Da bo rekel, saj .....

Predsedujoči dr. FRANCE BUČAR: Torej jaz samo ugotavljam, da o tem stvari ni soglasja in ga ne moremo dobiti. Pripovedujemo si vedno ene in iste razloge, ki smo jih danes že petkrat slišali, nikogar ni mogoče prisiliti, da bi mnenje menjal, to je popolnoma jasno. Če ta oblika, ki je bila nekako, vsaj domneval sem, da je sprejemljiva, mi smo rekli, da jo bomo sedaj ponovno preverili in če ugotovimo, da ni sprejemljiva, potem ugotovimo na tej točki ni mogoče doseči soglasja. Nimam druge izbire, takole se lahko prepričujemo kolikor časa hočemo, kar v razpravi ni prišlo do nobenega momenta, ki bi stvari drugače preusmeril. To je to. Prosim gospod Šešerko.

Gospod ŠEŠERKO: Ne želim biti dolg, ker mi smo ravno zato, da bi prišli skupaj, dali tekst napisat in pričakoval sem, da bo to problem rešilo. Predstavljam si, da to kar ti govoriš, da je rešeno na tak način, da je tisti minimum občina, če pa - po mojem gledanju - se ljudje v Ptujju niso pripravljene podrediti nekim regionalnim velikašem, ker imajo že 40 let slabe izkušnje s tem, je moje stališče, da jih mi v to ne smemo siliti. Da rečemo, morate iti s tistim mestom, ki je večje, skupaj! To je nesprejemljivo in če se človek gre v Ptujju pogovarjat, kar si ti včeraj naredil, to ugotovi. Mi si ne moremo dovoliti, da v ustavi rečemo, kaj vem 250 tisoč jih mora biti in konec! Naj se to na raznih nivojih ureja, tako kot ljudje to sprejemajo in v tem vidim optimalno možnost, ki je. Če pa se o tem ne moremo pogovoriti, potem se pa strinjam, da ne more biti konsenza.

Predsedujoči dr. FRANCE BUČAR: Predlagam, da tukaj ni konsenza.

Gospod .....: Poglejte dva dni govorimo o tem tukaj, da bo do teh vmesnih stopenj nesporno prišlo, zato ker država 300, 400 ali koliko občin pač bo nastalo, ne bo mogla preprosto obvladovati in bo zato na nek način rešila to zadevo. Že se kažejo nekatere čisto konkretne in zaskočene zahteve, druge pa še nedefinirane ali zaradi tega, ker niso o teh vprašanjih se še poglobljali ali se pogovarjali, ali pa zaradi tega, ker pač imajo neke fiksne predstave, da jih bo nekdo omejeval ali kakor koli. Ko jih bo potreba prisilila v to, da bodo o tem razpravljali, bodo pa pač razpravljali in seveda jaz bi zagotovo rad v tem členu videl to, da se neke stvari določijo, ampak vendarle ne niti po številu, niti po ne vem čem. Zato prenašamo to na zakon

in naj strokovnjaki oz. tisti, ki se bodo s tem ukvarjali, te stvari razgrnejo na mizo in poskušajo najti najoptimalnejšo rešitev.

Predsedujoči dr. FRANDE BUČAR: Prosim, o tej stvari razpravo zaključujem, z ugotovitvijo, da tukaj konsenza ni mogoče doseči.

Dobro. Sedaj bi vas mogoče jaz ...

MIRAN POTRČ: Lahko samo vprašam tu prisotne, ali je vsaj na tem delu teksta, možen načelen konsenz? Da potem gre samo še za eventualno dopolnitev. Ker diskusija je šla v eventualno dopolnitev, če sem jaz prav razumel? Da vsaj to ugotovimo. Da na tem delu je konsenz, so pa še ideje za dopolnitev.

Gospod DANEU: Oprostite, samo na nekaj bi opozoril. Lahko, da se motim, ampak samo tehnično. Tala 142. člen: v poverovanju v pokrajine in druge širše samoupravne lokalne skupnosti. Kaj je pokrajina? Prvič ta pojem smo se sedaj na hitro spomnili. Opozoril sem na to, da se je treba posvetovati in "druge", ali to pomeni, da so še širše pokrajine. Druge, ampak pomevadi se .....

Predsedujoči dr. FRANDE BUČAR: Dikcija ni najboljša. Predlagam ponovno - sicer smo pa to razpravo zaključili, da smo si na jasnem.

Predsednik dr. France Bučar: To smo zaključili razpravo. Jaz samo konstatiram, da v tem pogledu ni rešitev, kot ste jo vi predlagali. O tej stvari samo konstatiramo, da mi mogoče doseči soglasja.

Franc Zagožen: Najbolj je bil jasen predlog predsednika, ki se je glasi: Občine se samostojno odločajo o povezovanju v širše samoupravne lokalne skupnosti in vključno pokrajino.

Predsednik dr. France Bučar: Tudi če to formuliramo tako ali drugače, se ne moremo sporazumeti. Jaz stojim na stališču, da to kar sprejmemo ne moremo sprejeti s preglasovanjem, ampak poskusimo vse sprejeti

Ciril Ribičič: Zanima me, za koga to ni sprejemljivo. Tu je narejen korak naprej. Mi trije bi lahko glasovali o tem, ker je to vprašanje katerega smo ponovno odpirali. Mi bomo doživeli kritike, to je naš problem, ampak prispevek k temu, da se omogoči sprejem ustave.

Tone Peršak: Ker se mene tiče, se strinjam s tem tekstom. Če lahko povem za del.

Ivan Bizjak: Umikam predlog. S tem kar je na koncu formulirano, ker prej še ni bilo jasno formulirano, s tem se strinjam.

Predsednik dr. France Bučar: Dobro. Gospod Zabukovec.

Zabukovec: Mislim, da bi bilo tudi za neodvisne spremeljivo, ker smo prav v to smer diskutirali in je to en kompromis. RAd bi povedal to, da smo na terenu srečali težnje po oblikovanju, vendar vsakdo si predstavlja, da bi bile te pokrajine tako oblikovane kot on misli, da je prav, kar pa pomeni, da ne bomo našli univerzalne rešitve. Zaradi tega je taka rešitev bolj sprejemljiva. V praksi to pomeni, da ne bo prišlo do nobene pokrajine ali do 60 pokrajin.

Predsednik dr. France Bučar: Gospod Šešerko. Za vas domnevam, da se strinjate (Šešerko: Jaz se strinjam) Socialni demokrati? Se tudi strinjajo? Socialisti? Se tudi strinjajo. Jaz sem prepričan, če mi do te ustave ne pridemo, tako kot sedaj izgleda ne vem če bomo prišli, ne vem kaj se lahko zgodi. Mislim, da so lahko posledice nepredvidljive.

Tone Anderlič: Lahko vprašam, koliko naprej smo od 54. členu, pa bi potem mogoče bilo lažje se

Predsednik dr. France Bučar: Ne bi jaz to povezoval. Do vsakega problema se samostojno opredeljujemo, drugače je to trgovina. In jaz sem rekel, ustava mora biti iznad strank. To je moje stališče.

Tone Anderlič: Jaz sprašujem to iz razloga, da bi videl kako daleč smo. Ali smo res samo na tem vprašanju ali imamo več odprtih vprašanj. To je moje vprašanje.

Predsednik dr. France Bučar: Eno je še odprto, vsaj jaz tako razumem. Čeprav glede na diskusijo, ki sem jo vaju, ne morem tega trditi. Ker ponovno in ponovno obstajajo novi problemi. Ne morem zagarantirati, da ne bo na samem plenumu ponovno prišlo do .... A to pomeni, da čimprej zaključim?

Mile Šetinc: Mi smo že od samega začetka rekli, da to ni za nas tisto vprašanje, zaradi katerega bi mi glasovali proti ustavi. To je jasno. Gre za neko drugo točko, to je 54. člen.

Predsednik dr. France Bučar: Tisto bi posebej, se moramo malo ohladiti. Jaz bi vas zamoril z eno drugo stvarjo.

Zabukovec: Jaz nisem dal nobenega frenetičnega

soglasja. To mogoče Miletu izgleda, ker je dopoldan zamudil, pa ne ve, da smo že cel dopoldan na tem razpravljali.

Miro Cerar: Jaz ne znam dobro povzeti stališča. Niste proti.

Predsednik dr. France Bučar: To je brezpredmetno. To ni predmet razprave. To smo folkloristično ugotavljali. Jaz bi vas zamoril z eno zadevo, ki jo je Matevž Krivic, z vsem spoštovanjem, ki ga imam do njegove doslednosti in temeljitosti, nas je opozoril na nekatere zadeve, ki mislim, da jih moramo še malo razpravljati na kratko. On pravi: ponovno opozarjam na neustavnost člena 111/3, to je tretji odstavek. Si lahko pogledate stvar, gre za problem manjšinske vlade. IN člena 89 nemožnost njenega delovanja in obstanka zaradi nerazumljivega ohranjanja dosedanjega čudaškega načina glasovanja oziroma odločanja v parlamentu. v zvezi s tem bi vas opozoril še na naslednje.

Glede glasovanja mislim, da rešitev, kot smo jo našli pušča odprto kako. Zato mislim, da bi v ustavnem tekstu ta način glasovanja oziroma te opredelitve kakršne so, pustili. Bi se pa morali v poslovniku odločiti o naslednjem vprašanju. Gre za takoimenovane vzdržane glasove. Ali so vzdržani glasovi avtomatično proti ali so dejansko vzdržani. To vprašanje doslej ni rešeno.

Mile Šetinc: Če je določilo, da odloča večina navzočih, potem so vzdržani avtomatsko proti, kakorkoli jih v poslovniku opredeljujemo. Samo če je večina opredeljenih glasov, so potem izključeni iz igre.

Predsednik dr. France Bučar: Zato to vprašanje postavljam, da rečemo večina opredeljenih. To je zelo pomembno vprašanje. Tisti, ki se vzdržijo glasovanja, se v bistvu ne vzdržijo, ampak glasujejo proti. Tega vprašanja doslej s temi določili v ustavi nismo rešili. Če se odločimo v ustavi za rešitev, da glasujejo oziroma odločajo vedno opredeljeni glasovi, potem gre sedaj za načelno našo odločitev. Če smo zato, potem se temu ustrezno pregleda ves tekst in se vidi kako je treba narediti.

Miro Cerar: Gospod Krivic opozarja, da cela Evropa z izrazom večina glasov razume večino opredeljenih glasov. Zato mislim, da če mi napišemo večina glasov, dopuščamo še vedno obe možnosti, ker je to lahko stvar poslovnika. Glas je lahko samo za ali proti. Po sedanji praksi pa ni. S tem prepuščamo.

V tem tretjem odstavku je pa edino mesto, kjer je še besed opredeljeni uporabljena. Če jo tukaj damo ven, to je samo, potem pustimo prostor odprt. Če je tu notri, je pa možnost sklepati da vse ostalo ni to. On ima še obrazložitev glede manjšinske vlade.

Predsednik dr. France Bučar: Najprej se moramo zneniti naslednje. V načelu smo zato, da o stvari odločajo samo opredeljeni glasovi.

Miran Potrč: To potem ni vprašanje, ki ni povezano s 111. ampak 101. členom. Jaz razumem, da gre pri opozorilu, ki ga je dal gospod Krivic, ne za vprašanje konsistentnosti. To ni nič nekonsistentno. 101. člen in 111. člen sta med seboj popolnoma konsistentna. Gre za njegovo načelno opredelitev, ki jo večina nas prizna izpred toliko in toliko časa nazaj, da je on samo za sistem opredeljenih glasov. Tu smo pa v ustavni komisiji imeli diskusije in smo se opredelili za drugo načelo. (Cerar: Na

koordinaciji)

Predsednik dr. France Bučar: Postavljam vprašanje, za kaj se opredeljujemo mi sedaj. Ali smo za opredeljene glasove ali za način, kot je dosedanji.

Zabukovec. Če hočem razumeti smisel ali nesmisel, potem postavim v skrajnost. Se pravi en glas odloči lahko, če vsi ostali rečejo, da se vzdržijo. (Bučar: SEveda, tega smo se zavedali)

Tone Peršak. Jaz sem se tudi zavzemal za to, da bi bila večina oddanih. DA je klavzula, da mora biti večina pristona kadar se glasuje, da se sklepa, da mora biti najmanj eden več kot pol izvoljenih prisotni. Kako se opredeljujejo za in proti je pa potem stvar njihove odgovornosti

Predsednik dr. France Bučar: Sedaj gre na nekaj drugega. Grem na ta skrajni absurdni primer. To na videz izgleda, da je samo eden odloči. Tisti, ki so se vzdržali, so v bistvu glasovali, ne s to razliko, kot je sedaj, da so avtomatično proti glasovali, ampak so rekli, mi se bomo pridružili tistemu, ki bo o stvari odločal. Za nas je vprašanje irelevantno. Oboje je za nas sprejemljivo, so rekli.

Mile Šetinc. Jaz sem zagrizen zagovornik predloga Krivica. Ampak v teh debatah se vedno pojavljajo isti argumenti, tako da je na koncu stvar neke vrednostne opredelitve. Govorimo o tem, da je nesmiselno govoriti o vzdržanih glasovih, ker so to avtomatsko glasovi proti, zagovorniki večine navzočih pravijo, opozarjam na absurden primer, da eden, dva, trije odločijo. Tu se lahko vrtimo vedno znova in znova.

Opozarjam na to. Če se odločimo za večino opredeljenih glasov, potem moramo to izrecno napisati. Če rečemo to naj poslovnik uredi, potem moram reči, z večino glasov poslancev. Čim piše z večino glasov navzočih poslancev, mislim tu enoznačno samo od 40 navzočih 41 mora biti za. Potem ni mogoče v poslovniku karkoli spreminjati, ker je tu ta kvorum določen oziroma navzoča večina poslancev, potem pa večina glasov navzočih. To avtomatično izloča večino opredeljenih. Na to bi opozoril.

Magajna: Če bo nekdo zahteval, to bo treba v poslovniku rešiti. Ko bomo ugotavljali koliko je bilo opredeljenih, smo ugotovili, da je to število manjše

.....: smo ugotovili, da je to število manjše, kot je recimo ... številka 41, nesklepčnost, ali bo nastal tu problem.

Predsednik dr. FRANCE BUČAR: Mislim, da so stvari jasne in se moramo zdaj odločiti za eno ali drugo. Argumenti so nam vsem že znani, vsi imamo o tem svoja stališča. Moramo zdaj ugotoviti, za kateri sistem smo, za enega ali drugega. (.....
.....) Najprej gospod Bizjak.

IVAN BIZJAK: Jaz bi rekel to, zdaj se mi vračamo na diskusijo, vsebinsko diskusijo o enem členu, ko smo šli že mimo in je zdaj vprašanje, ali smo pri polni zavesti se takrat to opredelili, kakor smo se, ker drugače se jaz na to diskusijo ne bi vračal. Drugače pa protislovja med 111. in 89. členom ne vidim in mislim, da lahko ugotovimo, da protislovja ni, ker 89. člen pač določa, da v kolikor zakon ali ustava ne določa drugače, je tak in tak način odločanja. V 111. členu pa ustava določi malo drugače. Zato bi predlagal, da se ne vračamo na diskusijo o členu, o katerem smo že razpravljali.

CIRIL RIBIČIČ: Jaz sem spremljal to razpravo že tudi v skupini, kjer je krivec bil član in kjer je to predlagal in smo večkrat razpravljali. Dejstvo je, da je po vsaki razpravi bilo več pristašev tega njegovega predloga. Dejstvo je, da smo tudi v Ustavni komisiji in v koordinaciji o tem razpravljali, da je vedno ta predlog propadel, ampak vsakokrat je bilo nekaj več pristašev. In če zdaj ne bi bilo resnih ugovorov, potem je smiselno, da to odpremo, če pa se naprej pove, da so neki resni ugovori zoper to, jaz sem že po drugi, tretji razpravi, postal pristaš tega predloga, pa sem v začetku imel resne ugovore in mislim, da ko bo parlament recno delal, ne bo pustil, da pride prej do glasovanja, dokler se ljudje ne bodo pripravljani opredeljevati. Še vedno bo seveda ta, te dileme ni, ki je bila odprta oziroma jo je mogoče rešiti, število tistih, ki so glasovali, bo moralo biti več kot je polovica vseh poslancev. To je jasno, se pravi, še vedno bo moralo biti od 90 jih 46 glasovati, samo od tega bo lahko tudi 40 vzdržanih, ne more jih pa 46 biti zřaven in glasovati, če so pa vzdržani, so pač prepustili drugim, da to odločajo in kar mene zadeva, bi to lahko sprejeli. Res pa je, da smo o tem, vsaj zavesto oziroma potem, ko je bilo jasno, zakaj gre, že odločili in če ni nekih resnih pomislekov, ki se na novo odpirajo, potem ima smisel to odpirati, drugače pa škoda časa. Tako, da če povesta dve stranki ali ena večja stranka, da bo temu nasprotovala, potem je škoda odpirati in škoda izgubljati čas. Mi ne bi temu nasprotovali.

Predsednik dr. FRANCE BUČAR: Ti tudi ne, zagovarjate to stališče. Kaj pa drugi? Potem smo pa že nekako večinsko za. Dobro, vsi smo za. (Mene skrbi, da bomo na enak način odprli še cel kup drugih ...) To je pa čisto specifično vprašanje. (Državljan Matevž Krivic nekaj reče, pa mi skočimo...) Ne, ne zato. Jaz čisto dobronamerno, on je tu opozoril na celo vrsto, poznamo njegovo dlakocepstvo, ki je v tem pogledu zelo koristno.

..... to vprašanje sklepčnosti. Samo se bo v praksi tako pokazalo, da bomo imeli krasno sklepčnost, 50 prisotnih, glede na prisotnost, gotovo nas je 10 preveč in jih gre lahko 10 domov. Mi bomo pa začeli glasovati, ko bomo pa seštevali opredeljene, bo pa ta sklepčnost hitro padla pod 40. (ne sme....., če smem nekaj reči) Vem, da ne sme.

Predsednik dr. FRANCE BUČAR: Dajmo počasi to zaključiti.

CIRIL RIBIČIČ: Gospod predsednik, formulacija mora biti takšna, da upošteva ta ugovor. Se pravi, da tistih, ki so glasovali, mora biti več, kot je pogoj za sklepčnost. Se pravi, da tistih, ki so glasovali, mora biti več, kot je pogoj za sklepčnost, se pravi, da se spoštuje tudi pri glasovanju pogoj, ki je v ustavi jasno zapisan, da ..... ni kvoruma, če ni ..

Predsednik dr. FRANCE BUČAR: Tako, ja. Potem mora večina opredeljenih. (To je treba samo strokovno vedeti, da bo ta). Moramo 89. člen temu ustrezno opredeliti, pa je jasno. Ponovno opozarjam na absurdnost tistega (..... poslušajte malo) Ponovno opozarjam, citiram Krivica na absurdnost tistega dela člena, 112/3, ki izvolitev novega manjšinskega predsednika vlade namesto prejšnjega omogoča oziroma dovoljuje le v primeru, če ta ne bo še bolj manjšinski, kot prejšnji. Nesmisel. Če prejšnja manjšinska vlada izgubi podporo in če večinska vlada še vendo ni možna, je še vedno boljša kakršna koli manjšinska vlada, kot nobena, oziroma točneje, kot vzdrževanje manjšinske vlade, ki ne more več delovati. Ta določba pomeni obvezno razpis novih volitev, pa čeprav bi se parlament temu želel izogniti z izvolitvijo novega manjšinskega predsednika vlade. Če se bo to nesmiselno določbo želelo kljub temu obdržati, jo je treba napisati tako, da bo vsaj izvedljiva. Sedaj je povsem neizvedljiva. Zahteva namreč večino opredeljenih glasov, ki mora biti enaka ali večja od števila opredeljenih glasov za prejšnjega premiera. Če je bil prejšnji izvoljen z 41 glasovi proti, drugi pa bi dobil 40 glasov proti ob 30 vzdržanih, je imel prvi večje število glasov, drugi pa večjo večino. A tudi, če se napiše tako, da bo izvedljivo, še vedno, da bo smiselno. To gre za znani člen 112, ki govori: 'Če je bil predsednik vlade izvoljen na temelju 3. odstavka 111. člena', po tistem, o katerem smo zdaj govorili, 'mu je izrečena nezaupnica, če državni zbor na predlog najmanj desetih poslancev izvoli novega predsednika vlade z večino opredeljenih glasov,' ker imamo tudi opredeljene glasove, 'ki mora biti enaka ali večja od števila opredeljenih glasov, s katerimi je predsednik vlade izvoljen.' Prosim!

MIRAN POTRČ: Ni časa, ampak, ker ste vi sam prebral, jaz moram reči, da gospod Krivic tu marsikaj nima prav, (jaz to ne trdim.) kar je napisal, najprej je napisal, da bo nov predsednik izvoljen z manj glasovi kot prejšnji. To ni res in zdaj, če je to eno od izhodišč trditve, potem je nadaljevanje argumentacije nepotrebno in netočno ali pa formulacija lepa in dovolj jasna. To pa jaz vedno dopuščam možnost, da se o tem

diskutira.

Predsednik dr. FRANCE BUČAR: Zato bi jaz predlagal, da

MIRAN POTRČ: Ni res tudi to, da bo potem vedno moralo priti do razpusta skupščine itn. Ne, to je pač rešitev, ki razpust otežuje, ne pa pospešuje.

Predsednik dr. FRANCE BUČAR: Torej jaz sem to prebral izključno samo zaradi tega, da bi bili gotovi, da ne bomo naredili kakšne neumnosti in bi potem si dovolil dobiti dovoljenje od vas ..... da to še enkrat preštudiramo in eventualno te ugovore tudi ovržemo, če pa se bi izkazalo, da ne drži, kar tudi jaz dvomim, pa bi bila na prihodnji seji, ker bomo itak morali imeti še eno sejo, se moramo prvo zaradi splava zmeniti, pa enkrat bi morali iti še skozi (.....) V redu, saj to mislim. (.....) Tu res ne gre za politično, torej izključno samo za ... Dobro, potem, če smo prišli do sem, se vam zahvalim za udeležbo in bi približno morali dobiti se enkrat drugi teden, da dokončno zavežemo pentljo, da rečemo, ja ali ne. (Kdaj pa je rok?) To se bomo pa zdaj zmenili. To je ravno tisto. (Redakcija pa na tem delu lahko dela.) Seveda, redakcija dela na tem, to se pravi razen 54. člena, pripravimo že vse. (.....) Torej 1.a za pretežno večino Ustavne komisije ni odprto vprašanje, če pa misli gospod Pirnat, da mora na plenumu postaviti amandma, je njegova pravica, kar vedno lahko naredi. (.....) To je še zraven dodatno, ampak kljub temu ima on pravico, da lahko vloži amandma, če hoče. Dobro. Hvala lepa. Jaz predvidevam približno, da bi bila na sredo ta seja, prej ne bo mogla biti.

Seja je bila končana ob 14,15 uri.